

VINERI • 1 APRILIE 2011 • ANUL LXI NR. 13

FOAIA românească

SĂPTĂMÂNAL AL ROMÂNILOR DIN UNGARIA

„În Ungaria există un etnobiznis brutal...”

Chiar nu se prind în Ungaria programe tv românești?

Primăvara le va aduce școlarilor din Micherechi o „Păpărugă”

CALENDAR ORTODOX

- 4 aprilie, luni – Cuv. Gheorghe de la Maleon, Zosima și Platon; Iosif, iconograful.
5 aprilie, marți – Sf. Mc. Claudie, Diodor, Nichifor, Serapion, Teodul și Agatopod.
6 aprilie, miercuri – Sf. Mc. Irineu, Ep. de Sirmium; Sf. Eutihie, Patr. Constantinopolului; Cuv. Platonida (Denia Canonului cel Mare).
7 aprilie, joi – Sf. Mc. Gheorghe Mărt, Ep. Mitilenei; Sf. Mc. Caliopie, Achilina și Rufin diaconul.
8 aprilie, vineri – Sf. Ap. Irodion, Agav, Ruf, Flegon, Asincrit și Hermas (Denia Acatistului Născătoare de Dumnezeu).
9 aprilie, sâmbătă – Sf. Mc. Euphie din Cezareea; Sf. Mc. Vadim arhim. (Sâmbăta a V-a din Post – Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin).
10 aprilie, duminică – Sf. Mc. Terentie, Pompie, African și Maxim; Sf. Mc. Dima (Dezlegare la ulei și vin).

Foaia a scris...

Acum 40 de ani

„Pe lângă vechile tradiții ale comunei noastre la care ținem mult și căutăm să le păstrăm, în ultimii ani au început a prinde rădăcini noi obiceiuri frumoase demne de a fi pomenite în rândul celor moștenite din bătrâni. Iată de pildă Ziua internațională a femeii sau concursul »Cine ce știe câștigă«, organizată pentru pionierii școlari. Până când în trecut despre aceste manifestări nici măcar nu vorbeam – căci nu le cunoșteam, astăzi ele constituie evenimente de mare însemnătate în viața comunei noastre, evenimente mult așteptate. Anul acesta, la fel ca și în alți ani, în ziua de 7 martie căminul cultural din Micherechi a primit cu plăcere oaspeții adunați cu scopul de a sărbători Ziua internațională a femeii.” (Se nasc noi tradiții, autor: Ghdu, Foaia Noastră, Nr. 7, 1 aprilie 1971, pag. 3)

Acum 30 de ani

„În orașul Iula trăiesc și cetățeni de naționalitate. La ei v-ați gândit, pentru ei ați știut să întocmiți un cadru corespunzător? – Încă nu a devenit obicei general, dar au fost deja câteva încercări în acest sens. Am întocmit programul literar, mobilizând în acest sens specialiști din acest domeniu (profesori de literatură și limbă română etc.). Primele asemenea montaje au și fost »încercate« – și cu succes. Această inițiativă am dori s-o lărgim prin întocmirea unor montaje potrivite și altor sărbători. În privința aceasta ne-a fost de mare folos Biblioteca de bază română din strada Galamb, de unde am procurat volume și culegeri de poezii ocazionale și alt material.” (Sărbători familiale în cadru socialist, Ceremonii de căsătorie în limba română, Foaia Noastră, Nr. 13, 29 martie 1981, pag. 3)

Acum 10 ani

„După lunile de iarnă, pielea noastră devine mai uscată, crăpată și este mai predispusă schimbărilor. Datoria cea mai importantă în timpul primăverii este purificarea, hidratarea pielii cu diferite creme care conțin vitamine. Și pentru cei care nu merg regulat la o specialistă în cosmetică este recomandabil ca să caute o astfel de persoană, pentru că pielea aproape fărăruia necesită reînnoire după vremea aspră.” (Autocunoașterea are rol prioritar în salonul »Eva cosmetică și solar«, autor: Rita Ruja, Foaia românească, Nr. 13, 30 martie 2001, pag. 10)

Sarvas

Conferința minorităților

Universitatea „Sf. Ștefan”, Facultatea de Pedagogie din Szarvas organizează pe 28 aprilie 2011 o conferință a minorităților intitulată „Tradiție și inovație”. După ședința plenară, care va avea loc de la ora 9.30, la secția română conferința va continua cu prezentarea lucrării „Importanța predării obiectului, cultură, istorie și civilizație românească în școlile bilingve românești din Ungaria”, de către profesorul Florea Olteanu. Despre predarea limbii române la școlile bilingve românești din Un-

ria va vorbi dr. Bianca Felicia Mihața, conferențiar din Arad. Despre limba și comunicarea în grădinițele românești din Ungaria va prezenta o comunicare prof. Mihaela Putin de la grădinița românească din Bățania, iar despre facilitarea trecerii preșcolarului la viața școlară prin activități comune va vorbi directorul școlii și grădiniței din Bățania, Iulia Olteanu. Întâlnirea se va încheia cu prezentarea unui teatru de păpuși de la școala și grădinița română din Bățania. A.B.

Seghedin

Marț Sara
cu „Foaia românească”

Clubul Marț Sara al Asociației Culturale a Românilor din Seghedin și Catedra de limba și literatură română a Universității din Seghedin organizează vineri, 8 aprilie, de la ora 17.00, următoarea întâlnire care va avea ca subiect „Aniversarea a 60 de ani de existență a săptămânalului Foaia românească”. De această dată, programul se va desfășura în cadrul mișcării civice „Közéleti Kávéház” din Seghedin. Közéleti Kávéház (Cafeneaua Civică) este o mișcare înființată în 1984 și are drept scop informarea cetățenilor din Seghedin despre problemele actuale (culturale, politice, economice) ale societății (www.civilcafe.inf.hu). A.B.

Budapesta

A treia
Caravană
a Bibliotecii
ICR pornește
la drum

Caravana Bibliotecii ICR Budapesta, care în urmă cu doi ani s-a bucurat de mare succes, reușind să promoveze biblioteca în rândul comunității românești din Ungaria, va desfășura cea de-a treia ediție în perioada 11-13 mai 2011. Evenimentul are ca scop familiarizarea cititorilor de limbă română cu biblioteca ICR, prezentarea noutăților din bibliotecă. Caravana din acest an se va opri la Iula, Seghedin și într-o altă localitate românească. Cu amănunte vom reveni în curând. A.B.

**Scrieți-ne
la adresa:
foaia@foaia.hu**

Din fototeca de 60 de ani a Foii românești

Soții Maria și Vasile Bara din Micherechi în anul 1980

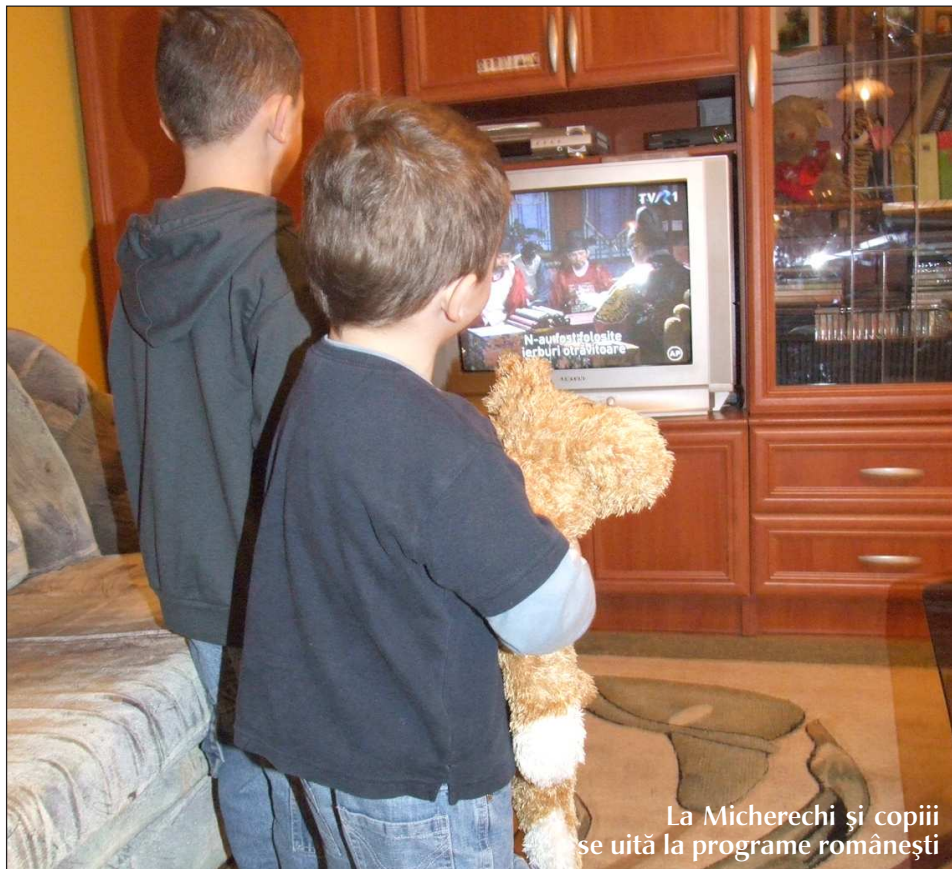
Părerile autorilor nu coincid întotdeauna cu opinia Redacției. Responsabilitatea juridică pentru conținutul articolelor publicate în Foaia românească aparține autorilor. Foaia românească nu garantează publicarea textelor nesolicitate de redacție.

Pe copertă:

Olimpiadă la limba și literatura română, Iula (foto: Rita Pățaș)

Chiar nu se prind în Ungaria programe tv românești?

În afară de câteva întreprinderi, firmele de cablu tv din Ungaria nu difuzează posturi de televiziune în limba română. De la 1 martie, firma ungară T-Home a decis eliminarea din pachetul de programe a postului public românesc TVR 1 și TVR 2. În urma acestei decizii, multe familii din Jula și-au exprimat părerile de rău reprezentanților firmei de cablu din Jula, în primul rând pentru că nu li s-a asigurat informarea corectă asupra acestor schimbări, în al doilea rând pentru că nu mai au posibilitatea să urmărească știrile, programele la televizor în limba română. Din ce motiv și până când va fi scos din grilă programul preferat de mulți români din Jula? Oare în care localități unde trăiesc români li se oferă acestora posibilitatea de a urmări programele televiziunii române? Pentru a primi răspunsuri la aceste întrebări am contactat reprezentanți ai firmelor cablu tv din mai multe localități populate și de români.

La Micherechi și copiii se uită la programe românești

gramelor românești a provocat și interesul consilierilor locali și al Oficiului Turistic din Jula.

Chitighaz – 2 programe: TVR 1 și TVR 2

În Chitighaz programele de televiziune se transmit prin firma Fibernet. Dintre cele 62 de programe difuzate două sunt în limba română, TVR 1 și TVR 2. Însă de la 1 aprilie și aici vor fi mari schimbări. UPC a cumpărat mai multe rețele de servicii cablu tv, internet și telefon de la firma Fibernet, prin care au fost servite 166 de mii de gospodării din Ungaria. Printre localitățile care vor fi preluate de către firma UPC se află și Chitighazul și orașul Șercad. Firma a început asimilarea rețelor și dezvoltarea tehnică necesară pentru ca de la 1 aprilie să poată asigura serviciile interactive digitale de cablu tv, servicii de internet de mare viteză și telefon de ultima generație. Locuitorii au fost informați în mod corect, asigurându-le și pe mai departe accesul la programele românești.

Micherechi – 6 programe românești

Locuitorii satului Micherechi au posibilitatea să urmărească cele mai multe programe românești în Ungaria. Firma de cablu tv, Jel-Kép CATV cu sediul la Murony, din anul 2007 difuzează 43 de programe,

care includ 6 programe în limba română: TVR 1, TVR 2, TVR Cluj, Taraf, Etno TV și Speranța. În celelalte trei localități, unde sunt prezenți, la Crăstior din anul 2008, la Ghian din 2010 și la Murony din 2005, sunt difuzate doar 2 programe românești, din simplul motiv că oamenii nu au avut pretenții la alte canale românești.

Pe lângă emisiunile cu care deja locuitorii din Micherechi s-au obișnuit, firma dorește să-și îmbogățească oferta. „Pe lângă calitatea neschimbată, alături de programele de știri și divertisment, emisiuni de muzică populară românească și muzică de petrecere, dorim să lărgim paleta. Din partea locuitorilor s-a ivit interesul pentru difuzarea programului religios Alfa Omega Tv, despre care se știe că a fost prima televiziune creștină din România. Programul va porni numai în caz dacă va fi cerut de 10–20 de persoane”, ne-a informat Remete Tamás, reprezentantul firmei Jel-Kép CATV din Micherechi. Sunt familii care au ales tipul de abonament la firma Invitel, care include 54 de programe de televiziune și 7 programe radio, însă oferta de programe nu conține program românesc. Cei care au dorit să vadă programe tv românești și-au făcut abonament la Digi TV românesc, alegând dintre pachetele de programe de bază completate cu extra-opțiuni.

Bătania și alte localități

În orașul Bătania unde trăiesc multe familii de români, firma de cablu tv transmite 52 de programe, dintre care însă numai unul singur este în limba română, ProTV. Locuitorii de origine română au abonament la Digi TV și la Boom TV.

Familiele de români din Seghedin, Apateu sau Budapesta nu au nici un program românesc transmis de către firmele de cablu tv, dar foarte mulți dintre acestea și-au procurat antenă Digi Tv cu ajutorul prietenilor lor din România.

A. Cioca

Jula – deocamdată fără program românesc

De la 1 martie, singura întreprindere de cablu tv din Jula, T-Home nu mai difuzează posturi românești. Autogovernarea pe Țară a Românilor din Ungaria a întocmit o scrisoare deschisă, prin care a cerut ca postul de televiziune TVR 1 să fie difuzat în continuare. „În petiția Autogovernării pe Țară a Românilor din Ungaria se cere reintroducerea în ofertă a programelor românești. Pe lângă această petiție, în jur de 40–50 de persoane julane ne-au contactat prin telefon și personal cerându-ne să le explicăm care este motivul pentru care a fost oprită difuzarea programelor românești. Din păcate, motivul nici noi nu-l știm”, ne-a explicat reprezentantul firmei T-Home din Jula. După această discuție, reprezen-

tanții firmei de cablu tv din Jula ne-au resunat informându-ne că de la 1 mai din nou se vor putea urmări la televizor programele românești, deci va fi repus programul românesc în oferta furnizorilor julani. Orașul se află la

granița cu România și este renumit pentru băile termale, atrăgând mii de turiști din România. Din punct de vedere turistic, orașul Jula ar trebui să livreze clienților români programe tv în limba lor maternă. Problema dezinstalării pro-

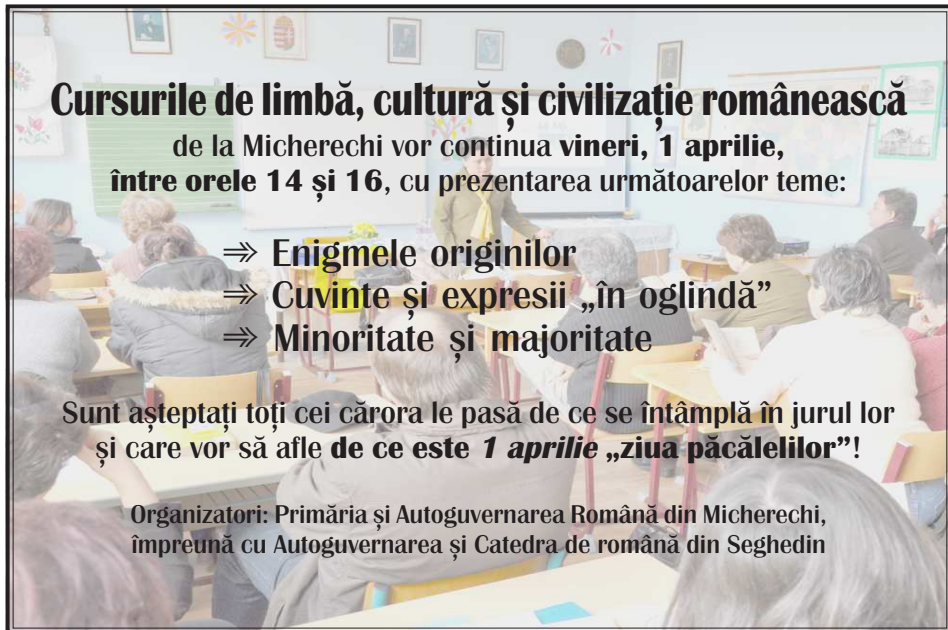
Cursurile de limbă, cultură și civilizație românească

de la Micherechi vor continua vineri, 1 aprilie, între orele 14 și 16, cu prezentarea următoarelor teme:

- ⇒ Enigmele originilor
- ⇒ Cuvinte și expresii „în oglindă”
- ⇒ Minoritate și majoritate

Sunt așteptați toți cei cărora le pasă de ce se întâmplă în jurul lor și care vor să afle de ce este 1 aprilie „ziua păcălelilor”!

Organizatori: Primăria și Autogovernarea Română din Micherechi, împreună cu Autogovernarea și Catedra de română din Seghedin

Pe scurt...

UE REIA PREGĂTIREA ROMÂNIEI ȘI BULGARIEI PENTRU SCHENGEN

Ministrul ungar de Interne *Pintér Sándor* a anunțat zilele trecute că experții Uniunii Europene vor reevalua pe la începutul lunii mai, pregătirea României și Bulgariei pentru aderarea la Schengen. Președinția ungară a UE a anunțat că Bulgaria nu este pregătită să adere la Schengen, spre deosebire de România.

MEDICII PLEACĂ ÎN OCCIDENT

Medicii și asistentele din Europa de Est, inclusiv din Ungaria și România, aleg din ce în ce mai mult să plece în Occident pentru un salariu mai mare și condiții de lucru mai bune. În Ungaria, în 2010, 1.111 medici au solicitat un certificat de la autoritățile ungare pentru a lucra în străinătate, o creștere de 25 la sută în comparație cu 2009, contrastând astfel cu o perioadă de stagnare de mai mulți ani, potrivit secretariatului responsabil cu Sănătatea, din cadrul Ministerului Resurselor Naționale.

COMISIA MIXTĂ ARAD-BICHIȘ

Una dintre temele discutate la comisia mixtă întrunită prima dată în acest an a fost cel mai mare proiect comun – acordul între cele două județe pentru a livra apă, din Arad, județului Bichiș. Printre subiectele dezbătute la această ședință care a avut loc săptămâna trecută, s-a regăsit și proiectul „AB Expo – Expo Comun, Piață Comună – Stimulare Economică și de Comerț în județele Arad și Bichiș”, în cadrul Programului de Cooperare Transfrontalieră Ungaria-România. Pentru implementarea proiectului, Consiliul Județean Bichiș va construi o sală multifuncțională de conferințe, iar Camera de Comerț din Arad lucrează la îmbunătățirea și dezvoltarea capacității Centrului Expo, cu un Centru de Conferințe.

ZILELE ORAȘULUI SEGHEDIN

Între 13–22 mai, la Seghedin se va desfășura Festivalul vinului, cu târg și concerte. În ultimii ani, seria de manifestări dedicate zilelor orașului de pe Tisa a devenit un festival cultural și gastro-nomic, fiind cea mai importantă sărbătoare a orașului.

Românii din Bichișciaba nu se lasă doborâți de criza financiară

Membrii Autoguvernării Românești din Bichișciaba s-au întrunit într-o ședință de lucru miercuri, 23 martie. Primul punct pe ordinea de zi a fost darea de seamă despre evenimentele desfășurate între ultima ședință și cea actuală. Președintele *Gheorghe Gros*, care este și membru în ATRU, a prezentat, pe scurt, cele întâmplate la ultima ședință a autoguvernării pe țară. Și-a exprimat nemulțumirea privind înființarea comisiilor ATRU, deoarece au fost aleși să reprezinte românii din Ungaria persoane care n-au nici o legătură cu comunitatea românească, iar programul de lucru pe anul în curs al reprezentanței pe țară constă din 4 programe, cu toate că ATRU are la dispoziție zeci de milioane. Apoi s-a decis ca autoguvernarea românească locală și Autoguvernarea Românească a Județului Bichiș, precum și Centrul Cultural al orașului să semneze contractele de colaborare pentru ca aceste foruri să aibă o activitate mai rodnică împreună. Punctul cel mai discutat de pe ordinea de zi a fost programul autoguvernării pentru primăvara și vara acestui an. Dintre aceste programe amintim câteva mai importante: participarea în luna mai la competiția sportivă

internațională „Cupa Crisius” de la Chișineu-Criș, participarea la Zilele Academice ale Universității arădene „Vasile Goldiș”, organizarea Concursului de povești de la Bichișciaba, contribuția la organizarea supermaratonului Bichișciaba-Arad-Bichișciaba și la Festivalul Fanfarelor „Zenit”, participarea la expediția Beiuș-Bichișciaba, precum și contribuția financiară, culturală și organizatorică la alte programe ale județului Bichiș.

„Bugetul de la stat este foarte mic, însă primim un sprijin financiar și de la consiliul orașenesc, dar totuși patru evenimente reușim să facem trimestrial, poate chiar mai multe și mărturisesc că lucrăm foarte mult. Împreună cu o mână de oameni care sunt în jurul meu și mă ajută voluntar ne străduim să facem programe pentru românii din Ungaria și mai ales

pentru cei din acest oraș, precum și alte programe care se leagă de România. La ședința de azi nu am vorbit însă despre programele care se vor desfășura în a doua parte a anului în curs, când participăm și noi la Ziua Minorităților, la renumitul festival al cârnațului de la Bichișciaba, unde avem întotdeauna mulți oaspeți români. Existența acestei autoguvernări în Bichișciaba înseamnă întărirea românilor din acest oraș. Suntem foarte puțini, totuși trebuie să le întărim sufletul, să fim atenți tot timpul la românii pe care-i mai avem. Pentru păstrarea limbii, culturii românești este important să fim prezenți la toate evenimentele culturale, educative, tradiționale și bisericești, să le sprijinim pe acestea”, ne-a declarat președintele *Gheorghe Gros*.

Anca Butar

„În Ungaria există un etnobiznis brutal...”

„Ar fi foarte tristă și săracă acea lume, în care nu ar fi națiuni și comunități naționale”, a spus vicepremierul *Semjén Zsolt*, la unul din programele oficiale ale președinției UE, organizat pe 10 martie, la *Fehérvársurgó*. Acesta a vorbit în cadrul unui interviu difuzat și de Ecranul Nostu despre problema etnobiznisului în Ungaria.

– Este o datorie morală a statului să acorde sprijin pentru dezvoltarea și menținerea minorităților, și tot așa are datoria să oprească fenomenele negative. Trebuie să recunoaștem că în Ungaria există un etnobiznis brutal, la fel cum există și un biznes bisericesc. Diferite afaceri sunt înregistrate ca și culte, numai pentru ca să fie scutite de impozite, sau taxe vamale etc. Problema în cazul minorităților este similară, și a apărut imediat după schimbarea sistemului politic. Viziunea ultraliberală a deschis poarta etnobiznisului, deoarece apartenența la un grup etnic se face prin autodefinire. Dacă eu mâine mă declar pigmeu, atunci sunt pigmeu. Deci, asta este o absurditate. Sigur că este nevoie ca individul să-și asume apartenența etnică, dar apartenența trebuie să aibă și anumite criterii obiective. Numai atunci pot deveni membrul unui grup etnic, dacă prin naștere, cultură, limbă

mă leg de grupul respectiv. Dacă nu cunosc cultura, limba unei comunități etnice, atunci nu pot face parte din ea. Degeaba mă declar pigmeu, dacă nu cunosc cultura, limba pigmeilor și nici măcar un strămoș de-al meu, nu a fost pigmeu. Deci pot să mă declar pigmeu, dar n-o să fiu. Problema este că statul acordă sprijin minorităților, și bine că o face, dar unii abuzează de asta. Numai ca să intre în autoguvernări, odată se declară români, iar altădată ucraineni etc. Statul trebuie să oprească acest fenomen. În multe țări numai atunci faci parte dintr-o comunitate etnică dacă prin certificat de naștere poți justifica că te-ai născut în ea, sau îi cunoști limba și cultura. Consider că acestea sunt niște criterii obiective. Este o chestie dacă vrei să faci parte dintr-o comunitate etnică, și este cu totul altceva, dacă respectiva comunitate vrea să te primească. Să vă spun un exemplu din dome-

niul cultelor. Nu este un drept automat ca cineva să fie catolic, dacă biserica catolică îl acceptă, atunci poate deveni catolic. În relația dintre individ și comunitate etnică, sigur că este importantă decizia individului. Dar există și anumite criterii obiective, ca de pildă individul să cunoască valorile comunității respective. Abuzuri ca în Ungaria, în acest domeniu, nu există niciunde. De fapt, abuzurile religioase și cele etnice merg împreună. Cu o lege a cultelor mai severă și cu o lege a minorităților mai obiectivă s-ar putea exclude abuzurile. Situația actuală a acestui sistem de autoguvernări minoritare este de neconcepută. Ori în România, ori în Ucraina port tratative peste tot mi se spune, pe bună dreptate, că situația de la noi este de neconceput, în această privință. Este de neconceput ca în autoguvernări românești să fie neromâni. Este datoria statului maghiar să excludă acest fenomen abuziv. Prima condiție ar fi ca să nu fie suficient doar declarația unui individ, că el vrea să aparțină unei comunități etnice.

Concursuri pentru naționalități la Fondul „Wekerle”

Fondul „Wekerle Sándor” a publicat, pe 28 martie, proiectele pentru naționalitățile din Ungaria. Fondul va sprijini proiecte care au ca obiective păstrarea identității, cultivarea limbii, a tradițiilor, a moștenirii spirituale și materiale. Au fost lansate proiecte pentru tabere organizate în țara-mamă, sprijinirea organizațiilor civile ale minorităților, programe multiculturale, inițiative culturale ale naționalităților, dar vor putea concura și instituțiile autoguvernărilor pe țară ale minorităților. Pot înainta dosare autoguvernări minoritare, instituții științifice, culturale și educaționale, organizații, asociații civile, care au stabilit în statutul lor activitatea științifică, culturală, educațională și de editare, societăți economice nonprofit, înființate de instituții minoritare. Termenul depunerii dosarelor este: 27 aprilie 2011.

Tabere în țara-mamă

Ministerul Învățământului și Justiției va finanța tabere de naționalitate, de autocunoaștere, artistice, de lectură, de religie și de păstrare a tradițiilor, organizate în țara-mamă a fiecărei minorități. Scopul este ca elevii din școlile de naționalitate să exerseze limba în țara-mamă și să-și lărgască cunoștințele istorice, geografice, etnografice a țării respective. Își vor înainta dosarul instituțiilor de învățământ și autoguvernările pe țară, care organizează tabere de cel puțin 7 zile, pentru cel puțin 15 persoane. Sprijinul acordat pentru câte o tabără poate fi 2000 de forinți/persoană/zi, cel mult

1.000.000 de forinți, dar maxim 50% din cheltuielile întregului program. Se asigură din partea proiectantului contribuția proprie de 10%. Plata se va face în urma contului. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011.

Sprijinirea organizațiilor civile

La această categorie își vor depune dosarele organizațiile civile, fundațiile, fundațiile publice ale minorităților naționale și etnice, care desfășoară o activitate educațională, culturală și de reprezentare a intereselor minorităților, nu însă și autoguvernările minoritare locale și partidele. Organizațiile vor

solicita suma între 50.000–5.000.000 de forinți, care va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011. Aici pot fi decontate cheltuieli legate de onorarii, regie, costuri pentru închirieri, telefon, poștă și transport.

Inițiative culturale

Fondul „Wekerle” va finanța aici publicații, colecții publice, programe religioase, mass-media locală și regională, programe științifice. Scopul este susținerea inițiativelor culturale și științifice, a păstrării și continuării demne a obiceiurilor culturale, a tezaurului cultural, spiritual și material, susținerea îmbunătățirii condițiilor culturalizării, determinante pentru identitatea lingvistică și culturală a minorităților naționale și etnice din Ungaria. Vor fi sprijinite și programele religioase în limba maternă, mass-media locală și regională, editarea publicațiilor în limba maternă sau bilingve. Pentru aceste proiecte poate fi solicitată suma între 50.000–500.000 de forinți, iar finanțarea fiind ulterioară. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011.

Instituțiile autoguvernărilor pe țară

Fondul asigură finanțare și pentru funcționarea și dezvoltarea instituțiilor minoritare culturale, educaționale și științifice, înființate sau preluate de către autoguvernările pe țară, dar va fi susținută și înființarea a noi instituții. Aici poate fi solicitată suma între 500.000–10.000.000 de forinți, finanțarea însă se va face ulterior, iar proiectanții, exclusiv autoguvernările pe țară, vor asigura contribuția proprie de 10%. Suma obținută prin concurs va fi cheltuită în perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2011.

Dosarele de concurs vor fi trimise prin poștă la Departamentul de Proiecte ale Naționalităților din cadrul Fondului „Wekerle”, 1088 Budapesta, strada Múzeum nr. 17. Condițiile detaliate și formularele de proiecte le aflați la adresa web: www.wekerle.gov.hu. Alte contacte: info@wekerle.gov.hu; 06–1/301–3200.

R. Pătaș

Pe scurt...

JULA

Anul acesta, Asociația Măcelarilor din Jula organizează cea de-a doua ediție a Festivalului de cârnați și șuncă la Jula. Manifestarea cuprinde un concurs internațional, târg, expoziție de cârnați și șuncă, prezentări de specialitate, paradă cu „ploaie de cârnați”, etc. Festivalul se va desfășura între 1–3 aprilie, în parcul cetății din oraș.

BUDAPESTA

Cu ocazia centenarului nașterii marelui filozof român Emil Cioran (8 aprilie 1911), ICR Budapesta și-a propus să aducă un omagiu acestuia în cadrul Film Club la Budapesta și Seghedin, program-cadru lunar de cultură cinematografică de la sediul Institutului. A fost ales „exercițiul” documentar „Apocalipsa după Cioran”, de Sorin Ilieșiu și Gabriel Liiceanu, realizat cu puțin timp înaintea morții acestuia. Filmul „Apocalipsa după Cioran” a fost lansat în 1995 și ni-l arată pe Cioran-omul, cu profunzimea sa, dar și cu un simț al umorului debordant. Filmul poate fi vizionat la Film Club Budapesta în data de 6 aprilie, iar la sediul ICR Seghedin pe 27 aprilie.

JULA

Manufactura de pălincă din orașul balnear deschide o casă de degustare a pălincii. Deschiderea festivă a casei de degustare, care oferă spațiu potrivit și pentru organizarea conferințelor, diferitelor întâlniri, va avea loc la 7 aprilie, de la ora 15.00. Vor rosti cuvinte de deschidere Horváth Gergely, directorul societății de turism Magyar Turizmus Zrt. și primarul orașului Jula, dr. Görgényi Ernő. Casa de degustare a pălincii se află la Jula, Sándorhegy nr. 1, la drumul de ocolire nr. 44, derivația de Kígyós.

JULA

Vineri, 15 aprilie, la sediul ATRU din Jula, elevii școlilor generale bilingve și unde româna se predă ca obiect de studiu vor da examen la faza orală a concursului național al școlilor generale OÁTV, la limba, cultura și civilizația românească. Școala bilingvă din Micherechi va fi reprezentată de 11 elevi.

Curs de limba română online

Cine? Ce?

– Departamentul pentru Românii de Pretutindeni a lansat programul „Curs de Limba Română”, cu scopul de a promova studiul limbii române în comunitățile românești de peste hotare.

Cui i se adresează?

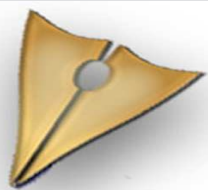
– Cursul se adresează românilor aflați în afara granițelor care vorbesc limba română, însă nu au studiat într-o instituție de învățământ cu predare în limba română, precum și celor care doresc să dobândească și să își perfecționeze cunoștințele gramaticale și de lexic. Portalul poate reprezenta un instrument util atât pentru studiul individual, cât și în cadrul orelor de limba și literatura română.

Care este scopul?

– Portalul vizează stimularea capacității de înțelegere, de dialog și de asimilare a unei pronunții corecte în limba română, fiind structurat în 3 module și 30 de lecții, formulate în funcție de gradul de dificultate abordat. Cursul nu necesită cunoștințe avansate de folosire a computerului, iar exercițiile și textele sunt însoțite de materiale audio și ilustrații care facilitează parcurgerea lor.

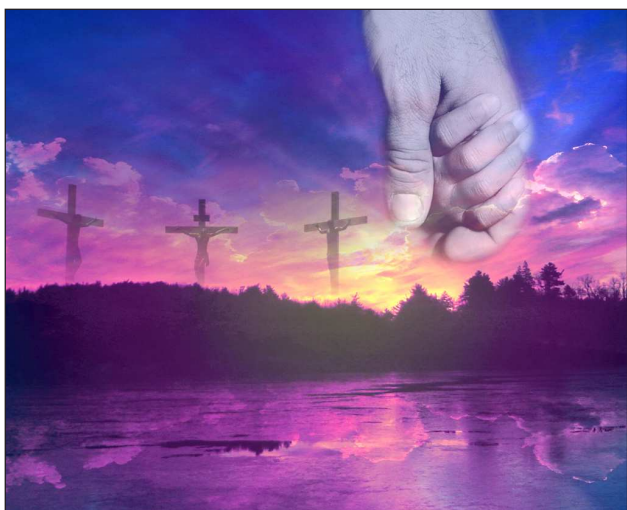
Cum se poate folosi?

– Accesarea lecțiilor și a modulelor este gratuită și se poate face direct de pe pagina de index a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni sau introducând adresa <http://www.dprp.gov.ro/elearning/>.

**CURS DE
LIMBA
ROMÂNĂ**

Să ne amintim pentru ce trăim

Trebuie să recunoaștem că uneori cei mai mulți dintre noi ne plângem de așa zisele lipsuri pe care le simțim în viață. Suntem nemulțumiți de mașină, de casă, de îmbrăcăminte, de familie, de felul în care arătam, uitând cât suntem de binecuvântați de fapt.

Închidem ochii și ne prefacem că nu există oameni care trăiesc pe străzi, care suferă de foame, oameni singuri, care au într-adevăr motive întemeiate pentru a

se plânge. Și totuși, unii nu o fac...

Mi-aduc aminte de o asemenea persoană. Mereu îmbrăcată modest, un om care stătea uneori flămând pentru a-și hrăni copiii cu pâine doar, care a îndurat ani grei de frig în căsuța în care locuiește. Un om fără bani, mașină și fără mofuri. De departe îl vezi venind la muncă cu zâmbetul pe buze, mereu vesel slăvind-l pe Dumnezeu în toate. L-am întrebat oda-

tă: „Cum poți să mai zâmbești când viața ta este atât de grea?”

Și, la fel de senin ca de obicei, a răspuns: „Știu că viața nu este atât de ușoară pe cât aș vrea, dar indiferent de greutate și lipsuri, ea trece în fiecare secundă. Însă ceea ce mă face fericit este nădejdea mea, că Dumnezeu îmi pregătește un loc mai bun în ceruri. Nu am nimic aici, dar acolo, în veșnicie, am de câștigat cu mult mai mult decât pe pământ.” Și, iarăși, a zâmbit.

Un om simplu, însă cu toate acestea, mi-am dat seama că are un lucru mai de preț decât toate: îl are pe Dumnezeu!

Știu că, odată, toate greutățile și durerile vieții ne vor fi răsplătite de Însuși Dumnezeu, pentru că n-am uitat niciodată scopul nostru pe acest pământ: acela de a înțelege că fericirea adevărată nu este în viața aceasta, ci în veșnicie.

Noi... trăim pentru a ajunge odată acolo!

Se apropie Ziua Alianței Mondiale Baptiste

Alianța Mondială Baptistă invită credincioșii baptiști din întreaga lume să se alăture pentru a celebra Ziua Alianței Mondiale Baptiste. Secretarul General *Neville Callam* s-a adresat baptiștilor din întreaga lume prin următorul mesaj:

„Dragi prieteni, Anul acesta, Ziua Alianței Mondiale Baptiste va fi pe 30 aprilie și 1 mai. La această dată baptiștii se unesc în rugăciune unii pentru alții și sărbătoresc viața în Hristos. Este o mare oportunitate pentru congregațiile baptiste din întreaga lume pentru a reflecta la ceea ce face Dumnezeu prin părtășia și unitatea baptiștilor.

Pentru a sprijini celebrarea Zilei Alianței Mondiale Baptiste, am pregătit materiale devoționale grupa-

te în jurul temei „Alături de Duhul Sfânt”. Pe pagina noastră, www.bwanet.org, la „Events” și „BWA Days 2011” sunt disponibile note de predici și sugestii pentru un program de închinare. Puteți descărca și tipări aceste materiale pentru serviciile dumneavoastră de închinare. Materialele sunt disponibile în engleză, franceză, germană, maghiară, indoneziană și rusă. Pe măsură ce vor fi disponibile alte traduceri, ele vor fi adăugate.

Dacă nu puteți descărca materialele de care aveți nevoie, vă rugăm să ne contactați prin email la linda@bwanet.org. Vom fi bucuroși să vă ajutăm.

Să facem din Ziua Alianței Mondiale Baptiste o zi de mare sărbătoare în întreaga lume. Al vostru în Hristos, *Neville Callam*, Secretar General al Alianței Mondiale Baptist.”

De ce nu ești tu?...

Într-o anumită conjunctură, un credincios a exclamat: „Unde e Pavel acum ca să vadă aceste lucruri?” Imediat, în mintea mea s-a conturat un gând: „De ce nu ești tu un Pavel? Să duci vestea bună a Evangheliei până la marginile Pământului.”

De ce nu ești plin de Duhul Sfânt și de credință la fel ca Barnaba, apostolul care l-a însoțit pe Pavel în lucrare?

Fii o Lidie care să-și pună casa la dispoziția sfinților și să fie ospitalieră.

De ce nu ești un Petru – pescar de oameni? Cuvântul lui Dumnezeu să fie vestit cu îndrăzneală prin tine?

Fii un Ioan, aproape de Domnul și nu te vei putea îndepărta de El?

Fii o Marie, sora Marței și a lui Lazăr; Domnul să te laude că îi ascuți învățăturile și îi iubești poruncile.

Fii ca tânărul Timotei, lucrând sânguincios pentru lucrarea lui Dumnezeu; pune-ți tinerețea la picioarele Creatorului tău.

Când cei din jurul tău umblă mai mult după lucrurile firești, tu umblă cu Dumnezeu.

Fii un Enoh, un exemplu de credință.

Fii un Noe, un om neprihănit în mijlocul unui neam păcătos.

Fii acel Avraam declarat neprihănit prin credință, trăind prin ea și Domnul să te numească prietenul Său.

Fii un exemplu de soție supusă soțului ei la fel ca Sara.

Fii un Iosif: să nu cedezi ispitei și să nu ai gând de răzbunare.

De ce nu ești un Aaron, „gura” lui Moise (omul lui Dumnezeu) prin care Dumnezeu să vorbească și să susțină mâinile slăbănogite și obosite?

Fii un Caleb, un Iosua, cu gândiri pozitive, care să insiști înaintea poporului ca să aibă credință. De ce nu ești un Samuel, consacrat în slujba lui Dumnezeu căci El astfel de oameni dorește: dedicați trup și suflet?

Fii un Ilie, profetul, și roagă-te pentru ploaie peste pământul secetos al inimii. Manifestă preocupare pentru cei săraci și neajuto-rați, la fel ca Neemia.

Când cei din jur se complac în păcate, de ce nu ești tu un Șadrac sau Meșac ori Abed-Nego și să refuzi să te pângărești cu lucruri necurate sau să te închini altor dumnezei,

ci numai adevăratului Dumnezeu?

Fii un prieten adevărat, așa cum i-a fost Ionatan lui David; să prețuiești prietenia.

Fii un David care să manifeste dependența de Dumnezeu și să te încrezi în El.

Autor: Cristina Magdalena Frâncu

Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria va fi recunoscută oficial între Bisericele istorice din Ungaria

Aflat într-o vizită la Reședința Patriarhală din București, Secretarul de stat pentru culte și minorități al Guvernului Ungariei, *Szászfalvi László*, a declarat miercuri, 23 martie, că Biserica Ortodoxă Română din Ungaria va fi recunoscută oficial de stat, transmite Romanian Glo-

această privință l-am informat pe Preafericitul Părinte Patriarh *Daniel*. După intrarea în vigoare a noii legi, Biserica Ortodoxă Română din Ungaria (unitatea Bisericii Ortodoxe Române din Ungaria fiind Episcopia Ortodoxă Română cu sediul la Iula) va deveni și din punct de ve-

Guvernul Maghiar", a mai spus *Szászfalvi László*, Secretarul de stat pentru culte și minorități al Guvernului Ungariei.

PF Patriarh *Daniel* a apreciat că intenția autorităților ungare reflectă realitatea istorică, ținând cont de faptul că primele comunități ortodoxe române din Ungaria sunt atestate documentar la începutul secolului al XIV-lea, iar primul episcop ortodox român, *Sofronie I de Iula și Lipova*, este menționat în documente istorice ungare încă din secolul al XVII-lea.

Preafericirea Sa a mai amintit și despre faptul că cele mai multe proprietăți ale comunităților ortodoxe române din Ungaria nu au fost retrocedate proprietarilor de drept. Prin urmare, Patriarhul României a propus oficialului Guvernului ungar încheierea unei convenții între Statul ungar și Episcopia Ortodoxă Română din Ungaria, după modelul celei încheiate cu Episcopia Ortodoxă Sărbă,

care să prevadă un sprijin financiar anual ca reparație morală și act de dreptate. *Szászfalvi László* a reținut propunerea PF Patriarh *Daniel* și a afirmat că aceasta este realizabilă, deoarece se dorește o in-

tensificare a cooperării dintre Stat și Culte, mai ales în domeniul social-caritabil și cultural, precum și cooperarea între comunitățile maghiare și române din apropierea graniței româno-maghiare.

bal News, care citează Basilica. Prevederea se află în proiectul noii legi a cultelor, care va fi dezbătut de Parlamentul Maghiar.

„În scurt timp, va intra în vigoare o Lege nouă a Cultelor și în Ungaria și în

dere legislativ o Biserică istorică acreditată. [...] Acum începem un capitol nou și primul capitol din această nouă eră va fi un reangajament, un acord semnat între Biserica Ortodoxă din Ungaria și de

Cor din Beiuș în biserica din Micherechi

În cea de-a treia Duminică din Sfântul și Marele Post al Sfințelor Paști, *PS Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria a oficiat Sfânta Liturghie la biserica ortodoxă din Micherechi. Credincioșii, care au venit în număr mare, au fost părtașii unui eveniment deosebit prin vizita părintelui *Ioan Hinsu* și a Corului „Armonia” de la Biserica cu hramul „Sf. Mucenic Dimitrie” din Beiuș. Există o dorință mai

largă a localității Micherechi de a face o înfrățire cu orașul Beiuș, acesta fiind un prim pas de a se manifesta împreună. La slujbă au luat parte și *Margareta Tat*, primărița satului și viceprimarul *Bertold Netea*.

La Sfânta Evanghelie, împărtășită duminică, 28 martie credincioșilor din Micherechi PS *Siluan* a intervenit cu o lămurire, pe care o face Mântuitorul Iisus Hristos: cel ce nu-l va

urma pe El nu își va mântui sufletul. Dar dacă se va rușina cineva de cuvintele și de poruncile Lui, pe care El ni le-a dat și Fiul omului când va veni în Împărăția Sa se va rușina înaintea lui Dumnezeu. Ca să înțelegem ce este mai important din această viață, Episcopul *Siluan* a spus că sufletul omului este mai prețios în această lume decât lumea întreagă.

Mai mare valoare are ca să ne mântuim sufletele atât cât suntem în stare să ne lepădăm pe noi înșine, de gândurile, de planurile noastre. În cuvântul său de învățătură, PS *Siluan* a vorbit despre locul și rolul Sfintei Cruci în viața creștinilor ortodocși. La finalul slujbei, PS *Siluan* a vorbit despre mersul activității corului religios ortodox și a cerut implicarea mai multor oameni din sat la înflorirea acestuia.

Ana Cioca

Biserica din Crâstor și-a sărbătorit hramul

Duminică, 20 martie, în a doua Duminică din Postul Mare dedicată Sfântului Ierarh Grigorie Palama, Preasfințitul Părinte *Siluan*, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu preotul paroh *Alexandru Șereș* și arhidiaconul *Claudiu Ștefan Condurache*, a oficiat Sfânta Liturghie la capela ortodoxă românească din Crâstor, care cu această ocazie și-a prăznuit hramul.

Biserica din Crâstor este închinată Bunei Vestiri a Maicii Domnului, una dintre primele sărbători care se leagă de persoana Maicii Domnului. Răspunsurile liturgice au fost date de către un grup coral format din membri ai Corului „Armonia” din Arad, dirijat de domnul *Ovidiu Boar*, care prin frumusețea cântecelor a delectat sufletele celor prezenți. În cadrul cuvintelor de învățătură, rostit de PS *Siluan*, a fost adusă măreția și sfințenia Maicii Domnului, din care a strălucit cu adevărat bunătatea și lumina lui Dumnezeu.

Sărbătoarea Bunei Vestiri are loc pe 25 martie, dar la Crâstor a fost săvârșită cu câteva zile mai înainte, în duminica a doua din Sf. Post, pentru a putea onora cu prezența și Preasfințitul *Siluan*. La Sfânta Liturghie au participat credincioși de la toate confesiunile locale, reformată, catolică și baptistă, reprezentanți ai autogovernării românești locale, copii și săteni.

La sfârșitul Liturghiei s-a dat citire în limba maghiară textului Pastoralului Sfântului Sinod la Duminica Ortodoxiei, de către preotul paroh *Alexandru Șereș*. Scrisoarea pastorală a fost trimisă pentru prima duminică din Postul Mare, numită Duminica Ortodoxiei de la Patriarhia Română din București și a fost citită în toate bisericile din România, precum și în cele din străinătate și din diasporă. Preasfințitul *Siluan* a adus mulțumire și binecuvântare organizatorilor acestei zile de sărbătoare, pentru dorința de a face ceva deosebit la biserica din Crâstor, credincioșilor nu numai din Crâstor ci și din localitățile apropiate, care în număr foarte mare au venit la Sfânta Liturghie. După slujbă, toți credincioșii participanți și membrii corului au fost invitați la cantina școlii generale la o agapă frățască cu bucate de post. A.C.

Școala românească din Jula așteaptă preșcolarii

La 24 martie, Școala generală „Nicolae Bălcescu” a primit în sălile claselor inferioare copiii din grădinițele din Jula și nu numai. Preșcolarii și părinții

din oferta școlii românești din Jula: clasele au un efectiv mai mic decât în alte școli, dar nivelul învățământului și al educației este cu atât mai mare. În clasa

nă, iar în clasa a doua vor învăța să scrie și să citească și românește. Alături de orele obligatorii, stau la dispoziția elevilor și cercuri de teatru, desen, dansuri

au avut posibilitatea să urmărească ore de română, citire și matematică. Învățătoarele și elevii au primit cu drag oaspeții, cărora le-au prezentat cunoștințele pe care le-au înșușit până acum în băncile de la „Bălcescu”. Diriginta viitorilor elevi de clasă întâi va fi *Eva Pătaș Sabău*. Oaspeții au primit și de data aceasta un material informativ despre tot ce oferă instituția elevilor săi.

Pentru a informa și pe cei care nu au participat la orele din ziua porților deschise menționăm câteva

întâi, elevii vor învăța abecedarul maghiar, dar pe lângă acesta vor avea și ore de conversație româ-

populare, matematică, informatică, educație sanitară, cor, sport. Cei interesați pot participa la ore de re-

ligie, atât ortodoxă, cât și de alte confesiuni.

Mulțumită înțelegerii guvernelor României și Ungariei, școlarii pot participa la excursii, drumeții și tabere în România, dar li se oferă numeroase programe culturale și concursuri în limba română. După școala generală își pot continua studiile la Liceul „Bălcescu”, iar ca rezultat al însușirii limbii române, după reușitele examene de bacalaureat, vor obține atestat de limbă, recunoscut de stat, în caz dacă în

afară de limba și literatura română au dat examen în limba română și la alte două discipline. Nivelul atestatului se dă în funcție de rezultatele obținute la examenele de limbă și literatură română.

Familiiile care au decis să-și înscrie copiii la Școala generală „N. Bălcescu” din Jula sunt așteptați în zilele de 18 și 19 aprilie, între orele 8.00–16.00, la secretariatul școlii, unde vor avea loc înscrierile pentru clasa întâi a anului școlar 2011/2012. R.P.

Ospitalitate pentru elevi din România, în Ungaria

La începutul lunii martie 2011, un grup de elevi din Câmpia Turzii a participat la festivalul cântecului popular „Schneider Lajos” de la Mohács. În drum spre Mohács am poposit la școala de la Micherechi, liceul „N. Bălcescu” din Jula și la studioul de televiziune de la Seghedin. La Micherechi am vizitat școala și biserica, la Jula am fost primiți de doamna director *Maria Gurzău* și am fost cazați la căminul liceului, iar la Seghedin am vizitat studioul de televiziune, împreună cu domnul *Tiberiu Boca*.

Ajunși la Mohács am participat la festival, unde am obținut Premiul Special al juriului. Grupul format din: *Andreea Bondor, Alexandra Selinceanu, Florin-Gabriel Lup, Cosmin Matei Cătălin, Edward Vlad* și *Robert Sălăgean*, însoțiți de învățătorul *Ștefan Székely* și profesorul *Gheorghe Dancea* au rămas cu impresii plăcute de la ediția a XL-a a festivalului.

Mulțumiri școlii din Micherechi, liceului din Jula și celor din Mohács pentru ospitalitate.

*Cu deosebit respect,
Grupul din Câmpia Turzii*

Primăvara le va aduce școlarilor din Micherechi o „Păpărugă”

La Micherechi este pe cale de a se naște o revistă școlară. Redacția alcătuită din 13 elevi (până acum, deoarece și alții

și-au semnalat intenția de a se alătura) pregătește în aceste zile primul număr al revistei școlii.

După un sondaj de o

săptămână, când fiecare elev a putut să-și scrie părerile și să le pună în „lada cu idei”, redacția a decis – din multe idei ale elevilor – ca titlul revistei să fie „Păpărugă”, iar subtitlu: „Revista școlarilor din Micherechi”. La ședința redacțională de luni, 28 martie, s-au stabilit deja subiectele primului număr, care va cuprinde multe teme interesante, dar și surprize. S-a lansat și un mic concurs între cei mai talentați elevi, care vor desena antetul revistei. Apariția primului număr al revistei „Păpărugă” se planuiește pentru săptămâna dinaintea Sfetelor Paști. A.C.

Olimpiadă pentru elevi, de dragul limbii române

**Eminescu, Alecsandri
și miturile
poporului român**

În urma probei în scris a olimpiadei de limba și literatură română din 11 ianuarie, în finală, la proba orală din 25 martie au ajuns trei elevi ai Liceului „N. Bălcescu” din Iula. Concuranții au fost întâmpinați de juriul alcătuit din președintele dr. Gheorghe Petrușan, Keszé Katalin și Tiberiu Herdean, ultimii doi fiind profesori universitari la Catedra de română din Budapesta și Viorica Oros Fábrián, reprezentantă a Oficiului pentru Învățământ din Ungaria, care lansează olimpiadele. În acest an școlar, cei cinci elevi care s-au înscris inițial la olimpiadă sunt din clasa a 11-a, elevi ai profesoarei de română Elena Olteanu, care a ajutat mult pregătirea liceenilor și în afara orelor de studiu.

Eleva Aneta Solcan, Nicoleta Țicudean și Roxana Roșu, toate trei originare din Micherechi, au tras câte un subiect despre care au vorbit apoi juriului specialist în domeniu. Aneta a vorbit despre „Temele fundamentale ale creației eminesciene. Analiza unei poezii”, subiect care i-a convenit mult Anetei, chiar și l-a dorit: „Prima dată am prezentat temele fundamentale ale creației eminesciene, după care am ales poemul Luceafărul despre care am vorbit în continuare. După părerea mea, acest subiect a fost cel mai simplu, acesta mi l-am dorit și cred că am și reușit să fac față cerințelor. Deoarece la anul o să am bacalaureatul, m-am înscris anul acesta pentru olimpiadă, ca la anul să mă concentrez la bac.”

Nicoletei i-au revenit „Miturile fundamentale ale românilor. Analiza baladei Miorița sau a legendei Mănăstirea Argeșului.” Eleva ne-a vorbit cam timidă despre reușita concursului,

Concursul național din limba și literatura română, organizat în fiecare an pentru liceeni de către Oficiul pentru Învățământ, atrage tot mai puțini elevi. Deoarece începând din 2008 câștigătorii nu primesc nimic pentru reușită, astăzi există doar o mână de elevi care se mai înscriu la această olimpiadă, dar se pregătesc conștiincioși, fac față cerințelor și pleacă acasă doar cu simple laude ale juriului și ale profesorilor, care le sunt recunoscători pentru eforturile depuse... doar de dragul limbii române.

dar s-a arătat cu atât mai hotărâtă când ne-a spus ce importanță are pentru ea limba română. „Eu am vorbit despre miturile poporului român și a trebuit să analizez Miorița sau Mănăstirea Argeșului. Puteam să mă descurc și mai bine, dar cred că nu am dezamăgit pe nimeni. Juriul nu a fost foarte sever, m-a ajutat mult. Deși anul viitor va trebui să învăț din nou ceea ce acum am învățat singură acasă, mă bucur că o să fie cunoscute pentru mine aceste teme. Nu cred că mă voi plictisi la orele de română nici în clasa a 12-a, pentru că îmi plac mult, mai ales gramatica. Noi acasă vorbim numai românește, iar vara petrec o săptămână la bunici, în România. Este firesc, dar și important pentru mine să vorbim românește, pentru că vreau să-mi continui studiile superioare în România, la medicină, la Oradea.”

Roxana Roșu a avut ca subiect „Vasile Alecsandri, unul din întemeietorii României moderne. Analiza unei creații literare”. „Astăzi am vorbit despre pastelurile lui Vasile Alecsandri. Mi-a plăcut să vorbesc despre acestea și mi-a părut subiectul destul de ușor.

Mulțumită doamnei profesoare Elena Olteanu, am fost pregătite bine pentru acest concurs. Ne-a îndrumat cum și ce să învățăm, să citim. Așa că suntem deja pregătite și pentru bacalaureatul de română. Ar fi bine dacă n-ar trebui să dăm bacul, cum a fost cu câțiva ani în urmă, dar asta este... La anul vom învăța din nou aceste materii”, ne-a mărturisit Roxana în urma concursului, a cărui rezultat s-a publicat în urma încheierii ediției noastre, iar noi o să-l comunicăm în numărul următor..

Pregătire conștiincioasă

Cu toate că elevele au făcut față cerințelor olimpiadei, ele nu vor primi nimic pentru aceasta în afara de o diplomă, care li se va înmâna la Budapesta. Reamintim că din anul 2008 elevii nu mai primesc scutire de la examenul de bacalaureat la limba și literatură română, nu mai este echivalent cu bacalaureatul, nu vor fi admiși la catedra de română din Budapesta sau Seghedin, nu vor primi niciăieri niciun punct în plus.

Profesoara Elena Olteanu se arată mulțumită de cunoștințele și rezultatele elevelor, însă este și îngrijorată de viitorul acestei olimpiade.

„Știind că se va apropia olimpiada la limba și lite-

ratură română, încă din septembrie am selectat un număr de elevi, iar în ianuarie având loc proba scrisă au reușit să atingă punctajul necesar doar trei din cei cinci. Pregătirea a constat în cadrul orelor de limba și literatură română, dar în cea mai mare parte ne-am întâlnit după orele de curs, ținând cont că elevii care au reușit la proba scrisă sunt din clasa a 11-a, programa din clasa a 12-a nu am apucat s-o parcurgem la ore, așa că a trebuit să facem suplimentar, după-masă. Ne-am pregătit cu multă muncă, mult studiu și au fost zile în care ne pregăteam câte două-trei ore. Au fost săptămâni în care zi de zi rămâneam după ore să reușim să atingem un anumit nivel de învățat. Materialul cu care ne-am pregătit pentru olimpiadă a fost cel pentru bacalaureat. Am luat programa de învățământ din toți cei patru ani, începând de la literatura populară, cu balade, legende, până la literatura modernă, contemporană. La ore am ajuns să parcurgem materialul doar la romantism și clasicism. Realismul, simbolismul, modernismul, doar după orele de curs.”

Eforturi fără rost?

Profesoară de română de la Liceul „Bălcescu” susține că a fost nevoie de

multă muncă de lămurire a tinerilor, dar și a părinților pentru înscrierea la olimpiadă.

„Anul acesta am avut norocul că la clasa a 11-a chiar eu sunt dirigintă, dar și așa a fost nevoie de multe vorbe de îmbărbătare și eventual cu beneficiile ce vor rezulta de pe urma acestei olimpiade. Pe lângă munca de lămurire față de fete, am fost nevoită să lămuresc și părinții lor. Pentru că în cazul în care fetele totuși vor să participe, părinții să nu vină cu critica: »De ce să învețe în plus, dacă nu are nici măcar un atestat recunoscut?« Motivele de participare sunt nule.

Tinerii ar avea nevoie de o simulare. Dacă nu se va schimba în curând ceva, nu vor mai fi elevi care vor participa. Deja, de la un an la altul, numărul elevilor care se înscriu la olimpiadă este tot mai scăzut. Dacă noi ca profesori sau diriginți nu am insista, nu am avea elevi care de bună voie să dorească să se înscrie la acest concurs.

Din păcate, nu au niciun merit, nu primesc nicio diplomă, o recunoaștere, doar că sunt prezenți la olimpiadă. Motivați sunt eventual copiii care într-adevăr știu română și care mai simt ceva pentru limba română. Pot să le mulțumesc acestor eleve că au muncit asiduu. Cu toate că toată lumea are impresia că de ușor este, nu este o joacă.

Unii cred că elevii noștri vor intra automat la olimpiadă dacă vin din singurul liceu românesc din Ungaria, dar proba scrisă este corectată la Budapesta, la cel mai înalt nivel. Dar pe lângă orele suplimentare de pregătire pentru olimpiadă, în afara orelor de limbă română, două dintre aceste fete au susținut atestatul de limbă română la nivel ridicat, pe care l-au trecut cu bine, cu rezultatul 100%. Este nevoie de multă muncă și cu adevărat aceștia fac eforturi în plus în timpul lor liber, de dragul limbii române. Deci, este un sacrificiu pentru ei.”
(Cont. în pag. 11)

Liceul „N. Bălcescu” pe Internet
www.balcescu.sulinet.hu

Dansurile noastre la un simpozion din Sântana

Instructorii de dansuri populare din localitățile de câmpie din județul Arad au fost invitați joi, 24 martie, la Sântana, la un simpozion de perfecționare în coregrafia dansurilor folclorice. La eveniment a fost invitată și o delegație a românilor din Ungaria, compusă din români din Aletea, Chitighaz și Micherechi. Maestrul coregraf a fost *Viorel Nistor*, reprezentant al Centrului Cultural Județean Arad și coregraf al ansamblului „Doina Mureșului”. În cadrul acestui program au fost lansate două cărți despre dansurile câmpenești din zona Crișurilor: „Folclor muzical din Câmpia Crișului Alb”, autor *Mihai Barna* și un volum despre dansurile din câmpia Aradului, autor *Viorel Nistor*, acesta din urmă prezentând într-o formă artistică conținutul valoros al volumului.

Programul a continuat cu o reprezentație de dansuri populare din foarte multe localități ale județului Arad, coordonator fiind coregraful, coreologul, cercetătorul și pasionatul culegător de folclor *Viorel Nistor*, care a venit în această seară cu o nouă lucrare de prezentare și analiză a jocului din vetrele folclorice ale județului Arad. Este neîndoiește că, alături de precedentele vo-

lume ale aceluiași autor, care a scris două cărți și despre dansurile din Micherechi și Aletea, cel de față întregeste cuprinzător aria de cunoaștere și tezură de valori de cultură tradițională din zona de vest a Transilvaniei. Lucrarea nu se limitează numai la aspectele documentare privind jocul tradițional, ci menționează în amănunt relațiile dintre vetre și zone pe parcursul cir-

culației evidente a materialului folcloric de la o vatră la alta, de la o zonă la alta, în evoluția în spațiu și timp a fenomenului folcloric tradițional. Lucrarea pune în evidență impresionantul palmares al formațiilor folclorice arădene, varietatea de dansuri de la localitate la alta, toate acestea *Viorel Nistor* arătându-le și prin secvențe demonstrative în pași de dans, publicului prezent la

simpozionul de joi seara, pe scena sălii Căminului din Satul Nou a localității Sântana. Cei prezenți au avut posibilitatea să vadă secvențe din filmări mai vechi, unii din sală chiar recunoscându-se în filmele pe care ei poate le-au uitat demult. Această întâlnire s-a vrut a fi și o lecție didactică pentru instructorii care au venit să vadă câte ceva din ceea ce a mai rămas din jocul tradițional. Au urcat pe scenă dansatori tineri și mai în vârstă din diferite localități, iar după o scurtă prezentare a dansurilor din Aletea, unde *Viorel Nistor* a cercetat în anii '70, au fost invitați pe scenă nu doar tinerii din Aletea, ci și „meșterii” artei populare: *Gheorghe Bagy*, *Petru Sabău* și *Vasile Gal*, după demonstrația lor întreaga sală

răsunând de ropotele aplauzelor. Din partea românilor din Ungaria a urcat pe scenă și un grup de tineri dansatori de la Chitighaz și cu toate că dansatorii din Micherechi au lipsit, dansurile lor au fost prezente la întâlnire prin secvențele demonstrative ale tinerilor de la „Doina Mureșului”. În încheiere, primarul localității Sântana, *Viorel Enache*, a oferit diplome de onoare celor doi coregrafi care și-au lansat culegerile de folclor la această întâlnire, iar ca semn de prețuire pentru activitatea pe care o depune de patruzeci de ani, lui *Viorel Nistor* i s-a oferit, din partea orașului Sântana, o mie de kilometri cu mașina, pentru a putea să-și termine prin sate cercetările folclorice la un nou volum care va apărea în curând.

Anca Butar

Emoții prin imagini transilvănene

În după-masa zilei de 24 martie, Centrul de Documentare și Informare din Jula a găzduit o expoziție a unor artiști cu handicap. Expoziția de fotografii intitulată „Privește și admiră imaginile...” – Transilvania văzută cu alți ochi” a fost organizată de Centrul de Reabilitare și Metodologie Socială și Protecția Copilului din Județul Bichiș.

În urma cuvintelor de

deschidere ale lui *Tolnai Péter*, consilier regional, președintele Comisiei de Resurse Umane și deputat al Consiliului Județean Bichiș, tinerii s-au prezentat în fața publicului, vorbind despre impresiile lor de la excursiile în România care au rămas amintiri deosebite, prezentate și în fotografiile expuse.

R.P.

Teatrul Cetății din Jula nu are în 2011 spectacol românesc

Recent a fost prezentat programul celui de-al 48-lea sezon al Teatrului Cetății din Jula. Directorul *Gedeon József* a anunțat că spectacolele se vor desfășura în cadrul Festivalului de Arte, în perioada 1 iulie–14 august. „Timp de șase săptămâni, aproape în fiecare seară așteptăm vizitatorii cu programe culturale deosebite, oferind posibilitatea fiecărei generații să-și găsească producție pe plac.” Stagiunea va începe cu cea de-a 12-a ediție a Festivalului de arte populare din Valea Crișurilor, în care vor fi incluse gala Festivalului național de dansuri pentru copii, gala de dansuri populare din județul Bichiș și o întâlnire transfrontalieră. Tradiționalul Festival Shakespeare va avea loc în perioada 7–17 iulie cu spectacole de teatru din Ungaria și din străinătate, cu muzică, film, conferințe, bucătăria lui Shakespeare și festivalul vinului. Publicul va urmări nu numai piese de teatru, dar va putea participa și la Festivalul umorului literar din 22 iulie, la Festivalul de jazz din 23 iulie și la Festivalul de blues din 24 iulie. Bilete la aceste spectacole se pot cumpăra la Jula, Bichișciaba, Orosháza și Budapesta, dar bineînțeles pot fi comandate și prin internet.

Cu toate că prezența la Jula a marilor regizori români, *Andrei Șerban* sau *Silviu Purcărete*, și echipe de teatru românești au adus renume Teatrului Cetății, în acest an nu au fost introduse în programul acestuia și spectacole în limba română.

R.P.

Olimpiadă pentru elevi, de dragul limbii române

(Urmare din pag. 9)

La fel și profesorul Gheorghe Petrușan vede lipsa de motivații ca pe o problemă de rezolvat: „Partea orală a olimpiadei a fost reușită și elevii au făcut față. Trebuie văzut însă faptul că nici un pic nu motivează contextul în care se desfășoară acest concurs național de limbă și literatură română, nu sunt motive cum au fost odinioară. Eu consider că a fost o mare greșală din partea ministerelor de atunci când această formă de evaluare la sfârșitul studiilor liceale a fost lipsită de acele motivații la intrarea în învățământul superior, care au stimulat interesul. Și tânărul și bătrânul, oricine, numai atunci acționează, trage cu inimă, cu interes, dacă are un anumit motiv. Viața se axează pe un lanț de motive. Deci, eu cred că ar trebui să revenim la vechea formulă și la vechiul rost al acestui examen. Pentru că altfel într-adevăr își pierde semnificația. Nu vreau să cred că acești tineri, care vorbesc foarte frumos românește, au făcut un efort degeaba.”

Pe prim plan, limba română

Președintele juriului olimpiadei accentuează că și până ce se va reglementa această problemă, ar trebui să se găsească unele forme de stimulare a tinerilor pe plan local, la Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria sau la Autogovernarea pe Țară, pentru că datoria comunității ar fi să stârneasce un interes față de tot ceea ce-i românesc, limbă, literatură și cultură. „Ar trebui să începem să încetățenim

o tradiție mai solidă decât formele de până acum de cultivare a limbii și a culturii noastre. De ce n-ar putea fi tot felul de concursuri de limbă, de literatură, de cultură, de istorie, care apoi să fie apreciate în mod adecvat de comunitatea noastră și de organele de conducere ale comunității noastre”, susține dr. Gheorghe Petrușan, care la capitolul predarea limbii române ne-a vorbit și despre necesitatea intensificării acesteia.

„Astăzi, în școlile noastre, ar fi nevoie de predarea limbii materne cu mijloace de limbă străină. Având în vedere mediul unguresc în care trăim, deci un mediu străin de limbă și spiritualitatea română, am avea nevoie să ținem ore intensive de limba română. Situația diferă de la o localitate la alta, de la o clasă la alta, însă la toate clasele ar fi nevoie de un curs de limbă română. Deoarece noi îi punem pe tineri să învețe limbajul, lexicul de care are nevoie pentru a se exprima în privința unor lecturi literare, limbă și așa mai departe, aceștia nu învață termenii tehnici ale altor domenii ale vieții. Deci, la școală ar trebui predată limba vie, de care ar putea profita copiii în viață. Pe prim plan să intre totdeauna predarea limbii române la fiecare școală, la fiecare grad de învățământ, și pe lângă aceste cursuri de limbă română să predăm literatură, civilizație, cultură românească. Sunt câteva școli care având copii care cunosc bine limba română ar putea trece fără nicio dificultate și obstacol legal la o predare a limbii române mult mai intensive.” R.P.

„Tropo, tropo, pe podele...”, la Hódmezővásárhely

În cadrul șirului de manifestări prilejuite de Ziua Națională a Ungariei, Consiliul Local din Hódmezővásárhely a organizat și o gală a minorităților cu participarea a numeroase coruri, formații și echipe de dansatori din regiune. Printre acestea, la invitația Autogovernării Românești din Hódmezővásárhely au fost invitați să susțină un spectacol tinerii dansatori ai Echipei de păstrare a tradițiilor „Gheorghe Nistor” din Micherechi, însoțiți, ca de fiecare dată, de Orchestra „Covaci” din Micherechi.

Publicul din sala de spectacole Mozaic a fost salutat de viceprimarul Almási István, care, citându-l pe Platon, a spus că cea mai eficientă educație se poate obține prin cânt și muzică, căci nimic nu pătrunde atât de adânc în suflet, ca ritmul și melodia. „Muzica înfrumusețează și înobilează sufletul”, a spus viceprimarul. „Responsabilitatea Dvs. este foarte mare. Vă rog din suflet ca în lumea globalizată în care trăim, să ocrotiți și să transmiteți mai departe aceste comori pe care le posedați”, a mai adăugat Almási István. Cei prezenți au fost salutați și de interpreta de muzică populară Budai Ilona, mentorul întâlnirii.

Echipa păstrătorilor de tradiții „Gh. Nistor” din Micherechi a fost prima invitată pe scenă. Și chiar dacă de această dată n-a fost vorba de un concurs, ci de o gală a minorităților, tinerii au pus din start ștacheta la înălțime, stărnind ropote de aplauze. Dar pentru ca să atingi o

astfel de performanță trebuie o muncă asiduă, zeci de ore de repetiții și, evident, susținere morală și financiară nu numai din partea satului, căruia i-a dus vestea în lume, dar și a comunității românești din Ungaria. În ultimele luni însă, Echipa păstrătorilor de tradiții, care se poate mândri cu un trecut de

tradițiile cum am făcut și până acum”, a mai spus domnul Netea.

„Viitorul poate fi salvat doar dacă nu vom fi puși de-o parte, după succesele pe care le-am avut de-a lungul anilor. Ar fi păcat să pierdem obiceiurile noastre din sat”, spune contrabasistul Vasile Papp, care a dansat și el la rândul său timp de 27 de ani în echipa din Micherechi. „Am avea nevoie de sponsori. Eu cred că cel care cunoaște ansamblul „Gheorghe Nistor” și cine cunoaște Micherechiul, numai mândru a putut să fie de noi. După fiecare spectacol, oriunde ar fi fost el, ne-am întors cu capul ridicat, nu am făcut pe nimeni de rușine. De aceea, cred că atât comunitatea, cât și Primăria ar trebui să fie mai interesată să păstrăm daru-

aproape 65 de ani, se confruntă cu probleme financiare. „De la 1 ianuarie, autogovernarea locală nu ne mai poate sprijini. Ne confruntăm cu greutăți foarte mari, nici nu prea avem repetiții, pentru că Patyi Zoltán, coregraful ansamblului și primașul orchestrei noastre, din lipsă de fonduri, nu poate veni la Micherechi”, ne-a declarat Gheorghe Netea, conducătorul echipei. „Nu știu ce o să fie. În urmă cu mai bine de o lună s-a înființat Asociația Păstrătorilor de Tradiții „Gheorghe Nistor” din Micherechi, sperăm că această asociație va avea posibilitatea în viitor să înapoieze proiecte de finanțare la fundații. Sperăm ca astfel să supraviețuim, să mai muncim, să păstrăm

rile pe care le-am primit de la strămoșii noștri. Ei trebuie să fie la fel de mândri, cum suntem noi, de folclorul nostru, pe care ni l-a dat Dumnezeu”, a conchis Vasile Papp.

Ana Benye Poinar, președinta Autogovernării Românești din Hódmezővásárhely, originară și ea din Micherechi, a fost încântată să-i vadă pe dansatorii din satul său natal pentru prima dată pe o scenă din Hódmezővásárhely. „M-am bucurat foarte mult să-i vad pe tinerii de-acasă cum joacă aceste dansuri. Au dansat la fel ca și strămoșii noștri. Mă bucur că sunt tineri care duc mai departe dansurile Mănăstălu’, Ardelenescu’...”, a spus Ana Benye Poinar.

I. Kaupert

Libertatea Noastră, anul II, nr. 10, 15 mai 1952

LIBERTATEA Noastră

„Unitate, înțelegere, frăție între
Unguri, Slavi și Români!”
(Kossuth)

INFORMATIVUL UNIUNII CULTURALE A ROMÂNILOR DIN UNGARIA — GYULA

ANUL II. Nr. 10.

4 PAGINI 50 fill.

JOI 15 MAI 1952

LUPTA ÎMPOTRIVA NEȘTIINȚEI DE CARTE

Nu încapă nicio îndoială că neștiința de carte este o rămășiță a trecutului. În socialism toți membrii societății trebuie să știe carte și trebuie să-și ridice mereu nivelul cultural. Cu cât mai cultural este un popor, cu atât mai bine poate să meargă înainte în construirea socialismului și în fărâșirea fericirii sale.

Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria pornește acum o luptă dărză împotriva neștiinței de carte în rândurile populației de naționalitate română. Neștiința de carte trebuie să dispară cu totul și pentru totdeauna.

Cum a fost pregătită lupta împotriva neștiinței de carte?

În ziua de 5 Mai Uniunea Culturală a ținut o conferință la care au luat parte: Geza Makai (Ministerul Educației Populare), Béla Tóth (Ministerul Instrucțiunii Publice), tov. Dobroczi și Francisc Nagy (Statul Județean al județului Békés), soția lui Alexander Képiró (Plasa Gyula), Ilie Moldovan, Ioan Gombos, Ludovic Bónis (Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria) a Românilor din Ungaria) Carol Gordos, inspector și învățătorii: Sofia Secan, Margareta Szolga, soția lui Mihail Boris, Gheorghe Gross, Ioan Popilican, soția lui Geza Molnár, Puiu Constantin (responsabilul cultural din Elek), soția lui Zoltán Németh, soția lui Cornel Mándutám și Ioan Gyarmati.

După cuvintele de introducere ale profesorului Ludovic Bónis, tov. Geza Makai, din partea Ministerului Educației Populare a spus următoarele: Problema neștiinței de carte (analfabetism) în rândurile populației române trebuie neapărat rezolvată cât de curând. Aici trebuie să muncim dărz și trebuie să ridicăm nivelul culturii române din țară. Dacă dispăre neștiința de carte, faptul acesta ajută la ridicarea producției și la construirea socialismului. Urmarea neștiinței de carte este rămânerea în urmă a dezvoltării. Se știe bine că cei mai mulți români în țara noastră, se ocupă cu agricultură. Însă din ce în ce mai mulți muncitori agricoli trebuie să ia parte în industrie și aici știința de carte este cu totul necesară. În anul 1953 neștiința de carte trebuie să dispară

și va dispăre din rândurile populației române.

După ce mai toți învățătorii și participanții și-au exprimat părerea, conferința s'a încheiat cu lupta împotriva neștiinței de carte trebuie începută fără întârziere. Neștiutorii de carte, care vor lua parte la învățătură, vor primi cărți gratuite din partea Statului. Cursurile la ferme se vor începe deja în cursul verii, iar la sate la începutul toamnei. Astfel neștiința de carte va fi stărpită în scurt timp.

Ce este datoria acelor, care citesc aceste rânduri? Datoria lor este ca să lămurească pe neștiutorii de carte că munca lor va fi ușoară și plăcută, iar bucuria nemărginită. Neștiutorii de carte stau cu un picior în întunericul trecutului. Este datoria fiecărui să iasă din acest întuneric și să ajute statului nostru de democrație populară. Să nu scape niciunul prilejul acesta pentru a stărpi neștiința de carte. Niciodată nu este rușine să înveți. Neștiutorii de carte sunt jertfele trecutului asupritor, însă în democrația populară ei trebuie să învețe să citească și scrie. Suntem siguri că populația română va înțelege scopul Partidului și guvernului și niciun neștiutor de carte nu va refuza să primească acest ajutor pretios primit din partea statului.

ISTORIA ORAȘULUI GYULA și

ARTA POPULARĂ ROMÂNĂ LA O EXPOZIȚIE

În ziua de 4 Mai al acestui an s'a deschis o expoziție interesantă în muzeul „Erkel Ferenc” din Gyula. Expoziția ne arată istoria orașului Gyula, începând de la descălcăre și până în zilele victorioase ale construirii socialismului, și în același timp ve-

Istoria orașului Gyula

dem la expoziție arta populară română a regiunilor învecinate cu județul Békés. Din expoziție putem vedea că poporul român și cel maghiar erau legați unul de altul încă din timpuri străvechi și că soarta lor este comună.

În expoziție primim multe date despre istoria orașului Gyula. Înainte de descălcăre Crisurile din această regiune nu erau regulate și așa ele inundau toată regiunea formând o mare bogată în apă. Ungurii descălcători au fost opritți de două ori în înaintarea lor de către apele acestei mări. Orașul Gyula a existat deja în aceste timpuri. La Gyula au fost găsite morminte și chiar cimitire din aceste vremuri, ceea ce dovedește că ungurii descălcători aveau aici așezăminte, locuințe permanente. În tablouri și prin obiecte cât se poate de interesante trec în fața noastră amintirile acestei epoci: podoabe de îmbrăcăminte bărbătești și femeiești, hame de cai, diferitele arme ale luptătorilor, și multe obiecte întru-buintate în viața lor de toate zilele. Urmează amintirile din epoca năvălirilor turcești. Cetatea Gyula a jucat un rol important în aceste

lupte. La expoziție vedem amănunțit amintirile și eroii acestor lupte.

Este interesant de tot faptul că în aceste timpuri plutașii români vin să în parte la târguri și să facă comerț cu populația maghiară din Gyula. Vedem și o luntră mare de care s'au folosit oaspetii români. Târgurile din Gyula erau vestite și adunau și 100.000 oameni. Vedem în picturi, în obiecte originale și viața breslelor de atunci, mai ales drumul și călătoriile mai multor calfe din diferitele ramuri ale industriei.

În sfârșit expoziția ne conduce în zilele glorioase ale construirii socialismului. Apar în fața noastră uzinele socialiste ale orașului Gyula și în același timp vedem că și naționalitatea română își primește toate drepturile: la Gyula se înființează școli și institute române, care se pot vedea în tablouri interesante

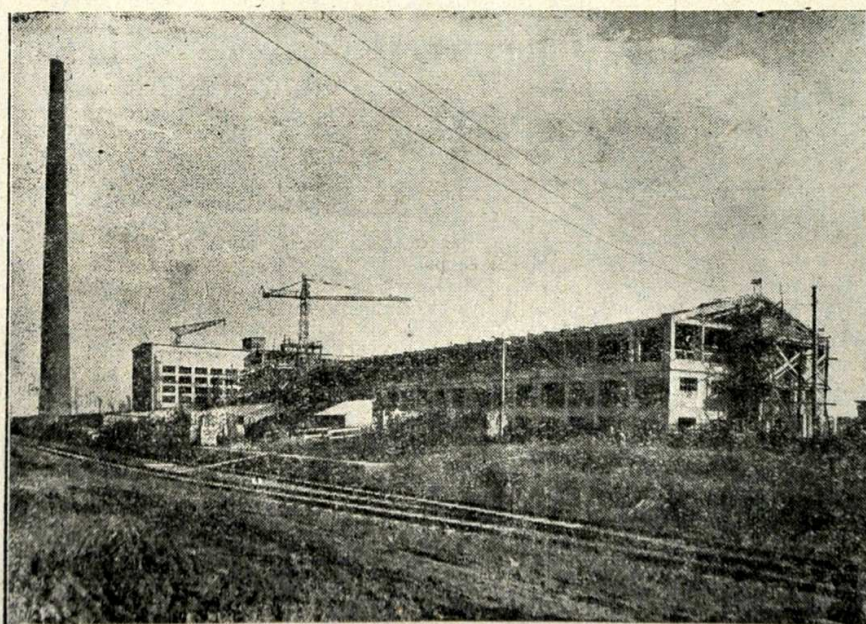
În trei săli trec în fața noastră minunatele creațiuni ale artei populare române din regiunile învecinate cu județul Békés. La rând urmează județul Arad, Bihar și Hunyad. În prima sală întâlnim portretele lui Kossuth Lajos și Nicolae Bălcescu, două figuri marc ale istoriei celor două popoare. Ei erau care declarau că poporul român și maghiar trebuie să ducă o luptă comună împotriva asupritorilor lor. În cele ce urmează vedem o multime de obiecte create de mână poporului: cămăși, sumane, cojoace, brăce, catrințe, mâneci, bluse femeiești, ștergători, fuse, năframe, buciume și o multime de alte obiecte dintre care unul e mai frumos decât altul. În toate aceste obiecte se vede arta minunată a poporului român, dibăcia și măiestria cu care poporul își crează și își împodobește obiectele pe care le întrebuintează în viața lui de toate zilele.

Cine vizitează expoziția?

Chiar în primele zile după deschidere, expoziția a fost vizitată de o mare multime. Numărul vizitatorilor se schimbă zilnic între 60—120 persoane, dar multe uzine, organizații de mase, școli și fabrici s'au prezentat că vor vizita expoziția cu personalul lor. Este un fapt interesant că tineretul școlar arată un interes foarte mare pentru expoziție. În cartea vizitatorilor găsim multe nume: corpul didactic al școlilor române, elevii școlilor române, secretarul Uniunii Culturale și multe alte nume din provincie.

La expoziție întâlnim și bătrâni care se uită cu multă plăcere la creațiunile artei populare române. Pe unul dintre ei îl întrebăm, ce-i place la expoziție?

„Portul nostru național a dispărut — răspunde el. Însă văzând portul național al regiunilor învecinate, putem să ne facem o idee, cum a fost portul nostru național pe care l-am purta și noi acum, dacă în trecut nu am fi fost asupriți.” Ochii moșului strălucesc. El își alunecă privirile peste frumoasele haine populare și este sigur că se gândeste la asuprirea trecutului și la viața fericită a naționalității române conlocuitoare pe care i-a adus-o eliberarea noastră de către Glorioasa Armată Sovietică și regimul nostru de democrație populară.

Cea mai modernă fabrică de cărămizi din țară.

In zilele trecute județul Békés a ajuns rezultatul cel mai bun în predarea porcilor

La întâi Iunie va avea loc Festivalul Păcii. Cu ocazia această, satele, gospodăriile agricole colective, muncitorii agricoli și-au luat angajamente. Aceste angajamente au dat un avânt nou întrecerilor de predare. În zilele trecute județele Békés, Hajdu și Bács-Kiskun au ajuns rezultatele cele mai bune în predarea porcilor.

Județele Zala, Pest, Szolnok și Borsod au rămas însă în urmă.

În întrecerea plaselor și până în zilele de azi conduce plasa Mátészalka. În zilele din urmă și aici s'a micșorat avântul predărilor.

Plasa Orosháza și-a îndeplinit peste măsură planul său de predare de porci. Însă în predarea ouălor și lapteului nu și-a ridicat rezultatele și astfel a rămas în urmă, ajungând din locul al 2-lea la locul al 3-lea.

Știri

din Nagykamarás-Botospuszta

Țăranii muncitori din Nagykamarás-Botospuszta și-au îndeplinit obligațiile față de Tara celor ce muncesc, predând cota de pe tot anul din păsări, găște și ouă. În fruntea țăranilor muncitori stau, Ioan Nagy, Iosif Lengyel și Ioan Vámos toți membrii Colectivei Agricole din loc.

Andrei Pas a predat o vită îndeplinind în așa fel obligația de predare la 105%.

Matei Kelemen în loc de un porc gras a dat 3 întărind și cu aceasta tabăra păcii.

Gheorghe Simon țăran muncitor cu 15 jugare catastrale de pământ și-a plătit birul cu 7 luni înainte, tot așa și cota de grăsimi și păsări a predat-o pe tot anul.

Țăranii muncitori din Nagykamarás-Botospuszta — ne spune Gheorghe Simon — în anul acesta fiecare țăran muncitor își va face datoria față de Partid, față de țară, față de societatea socialistă.

Colectiva Agricolă „Vișinski” a ieșit prima din întrecerea cu Colectiva Agricolă „Uj Elet” făcută pentru buna reusă a muncitorilor de primăvară. Toate muncile de primăvară au fost terminate pe 1 Mai. Însămânțările sunt terminate, tot așa floarea soarelui și sfecla de zahăr sunt săpate și rărite. Colectiva „Uj Elet” a satisfăcut cerințele întrecerii cu 5 zile în urmă.

Tovarășul vice-președinte al colectivei „Uj Elet” a atras atenția membrilor din colectivă, arătând însemnătatea lucrărilor de primăvară. Președintele colectivei este bolnav, dar noi trebuie să știm datoria și pe mai departe. Petru Sălăgean vorbește bine! Se angajează, că pe 10 Mai prășirea cucuruzului va fi terminată.

Presa
ne învață
și ne conduce!

minată. Noi le spunem: *Spor la muncă!*

În săptămâni trecute Botospuszta a primit un factor poștal. Până în prezent această localitate nu avea factor poștal așa încât interesatii erau nevoiți, să se prezinte personal la poșta din Nagykamarás la o distanță de 6—7 km. Partidul local a intervenit ca și Botospuszta să aibă un factor poștal. Datorită faptului că în localitatea aceasta locuitorii în majoritate sunt de naționalitate română, factorul poștal este Elisabeta Constantin. Locuitorii din Botospuszta mulțumesc Partidului ajutorul cu care le aranjează treburile și le înlătură greutățile.

CÂNTEC DE PRIMĂVARĂ

de Emil Dorian

Da, ea este:

A sosit azi făr de veste
Și a poposit domoală
Lângă școală.

Cine? Cine?

Primăvara, ei, vezi bine!
Să ieșim cu toții-afară:
— Primăvară, primăvară,
Bun sosit!

Ați auzit?

— Ce?

— Un mietăspus: — me-mes.
Răde floarea de liliac
Și zorește un gândac.
Lângă trunchiul de copac.
Iarba crește
Tinereste
Și un ochi de mușetel,
Cu un fluture pe el,
Joacă'n vântul ce adie
Sub lumina aurie.

Unde sunt lăpețile,
Greblele, gălețile,
Să săpăm grădina iară?
Primăvară, primăvară...

ȘTIRILE noastre

Tov. Petru Pomucz transferat din Gyula

În primele zile ale lunii Mai, tovarășul Petru Pomucz, directorul Căminului de elevi I. C. Frimu dela Gyula, a luat rămas bun dela Cămin. El a primit o funcție mai înaltă și anume la Békéscsaba, la Statul Județean.

În ziua de 4 Mai elevii și elevele Căminului, împreună cu pedagogii și corpul profesoral, au aranjat o mică serbare. Cu această ocazie ei au luat rămas bun dela fostul lor director. Un elev al Liceului și al Școlii Generale au rostit câteva cuvinte de rămas bun. Un pionier a vorbit în numele pionierilor. Elevii au spus că au iubit și iubesc foarte mult pe tovarășul Pomucz, care era un director exemplor. S'a ocupat foarte mult, cu mare dragoste, înțelegere și însușire cu tineretul naționalității române și a câștigat cinstea și dragostea fiecărui român din țară. El a ascultat pe fiecare elev, el a priceput să rezolve fiecare chestiune în așa mod, încât încrederea elevilor în el s'a făcut tot mai mare și mai tare. Timp de doi ani și ceva,

el a condus Căminul Ion C. Frimu cu multă pricepere și cu mult avânt. În acest timp Căminul a fost lărgit, a primit clădiri noi iar numărul elevilor s'a ridicat din an în an. Astfel, tovarășul Petru Pomucz pleacă dela Cămin cu stil și iubit de toți, care îl cunoșteau. El a declarat că se va ocupa și mai departe de chestiunile naționalității române conlocuitoare și si va găsi prilej și în viitor să-i dea tot ajutorul necesar. El a lucrat în spiritul Partidului și va lucra și în viitor în acest spirit, ceea ce înseamnă să iubești pe oameni, să-i prețuiești și să-i câștigi pentru cauza clasei muncitoare, pentru pace și socialism.

Și ziarul „Libertatea Noastră” a primit ajutor prețios din partea tovarășului Petru Pomucz. Ziarul, pe această cale, îi aduce mulțumirile sale cele mai sincere și-l salută tovarășește în noul post al său și în același timp îi dorște mult succes și spor la muncă.

DIRECTOR NOU LA CĂMINUL

Ion C. Frimu

Cu plecarea fostului director al Căminului Ion C. Frimu, tov. Petru Pomucz, Căminul a rămas fără director. Însă autoritățile superioare au purtat grijă ca Căminul să primească un director nou. În sarcinarea de director a primit-o profesorul Ludovic Bónis din Liceul cu Limba de Predare Română din Gyula. El este bine cunoscut de toți, care lucrează în școlile noastre române. Denumirea lui

a fost primită cu bucurie și însușire fiindcă elevii știu că profesorul Ludovic Bónis va păși pe calea începută de tovarășul Petru Pomucz și va lucra în spiritul Partidului. Ziarul „Libertatea Noastră”, de partea lui, salută pe noul director, îi promite tot sprijinul ziarului și în același timp își exprimă încrederea că munca bună și colectivă a noului director va aduce rezultatele cele mai bune.

Cum au sărbătorit școlile române ziua de 1 Mai?

Tineretul românesc din țară s'a pregătit cu mare însușire pentru sărbătorirea zilei de 1 Mai. Nu avem nimic școală în care această sărbătoare nu ar fi fost sărbătorită cât se poate de frumos, însă serbările din Mékherék și Gyula au fost cele mai reușite. La Mékherék am văzut o companie de onoare de 50 de elevi. Înaintea acestei companii au pășit membrii Echipii Culturale, toți îmbrăcați în port național. Școala generală era împărțită în patru companii: „Steaua Roșie” cu o stea roșie; compania „Învățătura bună” cu o carte deschisă și compania „1 Mai” cu niște cununii de Mai. După demonstrație toată comuna a dansat, iar seara a avut loc o cină comună.

La Gyula Școala Generală

Română și Liceul Român erau dintre cele mai bune școli. Școala Generală era îmbrăcată în uniformă de pionieri. Partidul și-a exprimat recunoștința sa sinceră față de cele două școli române. Foarte frumoasă a fost defilarea elevilor sportivi din Liceul Român. Elevii erau îmbrăcați în haine de sport, duceau unelte lor sportive și erau grupați în jurul unei uriașe stele cu cinci colțuri. Decorația clădirii Școlii Generale și a Liceului Român era una dintre cele mai reușite în tot orășul: Statuia Libertății, lozinci, flori și drapelele Republicii Populare Române și Maghiare. Așa și-a exprimat bucuria și recunoștința tineretului unei naționalități eliberate, care acum trăiește o viață fericită și luminoasă.

Comuna Mékherék a primit un cinematograf

În zilele trecute comuna Mékherék a primit un cinematograf bine înzestrat. Prin aceasta s'a împlinit un vis al întregii comune. Tinerii și bătrânii doritori de cultură au acum o armă puternică în mâna lor. Filmele progresiste, creațiile artei socialiste sovietice și maghiare, filmele țărilor de democrație populară și toate filmele care servesc progresul omenirii vor fi reprezentate la rând în noul cinematograf. Populația comunei primește cinematograful ca un cadou al democrației populare și al Partidului, care poartă grijă specială de necesitățile culturale ale naționalității române conlocuitoare. Noul cinematograf trebuie să întărească munca țăranilor, trebuie să întărească lupta pentru pace și socialism și trebuie să răspândească în rândurile poporului muncitor român acele idei, pe care le realizăm în prezent prin munca noastră dărză, prin munca noastră comună în interesul păcii și socialismului.

Succesele Echipii Culturale dela Elek

Am amintit în mai multe rânduri că în comuna Elek Echipa Culturală Română lucrează cu mult avânt, cumare însușire și obține rezultate foarte frumoase. Zilele trecute această echipă a fost invitată la Mezöberény unde ea a arătat ceea ce știe. La vestea că sosește Echipa Culturală Română din Elek s'a adunat un public mare și a urmat toate numerele reprezentate de echipă cu cea mai mare atenție și plăcere. Iată cum înțelege Echipa Culturală din Elek să adăncească prietenia și frăția româno-maghiară! Trimitem Echipii Române din Elek felicitările noastre sincere pentru munca rodnică.

Administratoarele nouă la Căminul Ion C. Frimu

Virgil Magdu, administratorul Căminului Ion C. Frimu din Gyula și-a părăsit postul de administrator, fiind repartizat la Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria. Aici tov. Virgil Magdu se va ocupa cu chestiunile de presă. El a condus administrația Căminului Ion C. Frimu cu multă pricepere și sârguință așa, încât a câștigat încrederea autorităților superioare. În funcția sa la Uniunea Culturală tov. Virgil Magdu va avea prilej să facă cunoștință cu toată populația română din țară. Suntem siguri că și aici își va face datoria cu cinste precum a făcut-o și până acum.

În locul tov. Magdu a fost denumită soția lui Zoltan Szöke (născută Felicia Szabó). Dansa a și preluat deja conducerea administrației. Îi dorim mult succes și spor la muncă!

Săcal SE-Földes NKSE 5-2 (2-1)

Un meci cu bravuri la Săcal

La Săcal, 100 de suporteri au fost curioși să vadă jocul echipelor din divizia Județ II Bihor.

Gazdele s-au pregătit mult pentru primul meci al sezonului de primăvară, a fost jucător care a promis că el singur va marca 3 goluri. La începutul meciului s-a părut că va fi vreme bună, dar, din păcate, după 15 minute a sosit o furtună urâtă. Gazdele au început jocul exact așa cum au promis, în minutul 5, executând un corner din partea dreaptă, iar Erős a marcat de la 10 m în poarta oaspeților (1-0).

N. Iuhas a fost eliminat și cu 10 jucători s-a obținut victoria.

Túri Barna: – Mă bucur că băieții au reușit să joace așa de bine. Cu toate că toată echipa merită felicitări, Zima Viktor a jucat ceva extraordinar! A marcat două goluri și a dat două pase din care s-a născut gol. Planul nostru e ca să ne calificăm la mijlocul tabelului de marcaj. Nu vor fi schimbări în echipă. Principalul nostru scop este ca să facem sport, pentru că mișcarea e sănătoasă și să ne distrăm.

MIC

În minutul 17, oaspeții au marcat golul de egalizare tot din corner (1-1).

Zima a continuat șirul golurilor marcate din corner în minutul 25 (2-1).

După pauză, oaspeții au mai marcat un gol în minutul 50 (2-2).

Gazdele nu mult i-au lăsat pe jucătorii adversari să se odihnească. După două goluri marcate din corner, băieții din Săcal au marcat trei goluri din acțiune. În minutul 70, Zima a marcat (3-2), în minutul 75 Petru Trippon iar în minutul 88 Kisikán.

Faptul că în minutul 30

Ultimele rezultate

Hódmezővásárhelyi FC–Jula VFC	0-0(9)
Kótaj–Leta I	1-0(12)
Jamina SE–Micherechi SE	1-1(1)
Szeghalmi SE–Bichiș FC	2-0(3)
Kondorosi TE–Șercad KLE	1-0(12)
Ebesi KSE–Leta II	3-2(12)
Doboz SE–Chitighaz SE	1-0(1)
Köröstarcsa KSK–Bătania TK	2-0(8)
Biharkeresztes VSE–Jaca	6-0(14)
Săcal SE–Földes NKSE	5-2(11)
Konyári SE–Apateu SE	2-1(13)
Szentpéterszegi SE–Pocci KSE	1-1(3)

Următoarele meciuri de fotbal

2 aprilie, sâmbătă, ora 15.30:

Leta I–Újfehértó SE
Apateu SE–Szentpéterszegi SC
Kismarjai SE–Săcal SE
Jaca SE–Esztár
Pocci KSE–Biharkeresztes VSE

Ora 16.30:

Șercad KLE–Jamina
Bichiș FC–Kondorosi TE
Bătania TK–Medgyesegyháza
Csanádapácai EFC–Ciorvaș
Kaszaper FC–Aletea LE

3 aprilie, duminică, ora 15.30:

Leta II–Kabai MSE
Ora 16.30:
Micherechi SE–Tótkomlósi SC
Magyarbányhegyesi FC–Chitighaz
Gerla SE–Crâștor
Leucushaz KSK–Pusztaföldvár

Meciuri amânate pe 20 aprilie, ora 17.00:

Micherechi SE–Kondorosi TE
Bichiș FC–Orosháza RVSE
Okány KSK–Ciorvaș SK
Crâștor SE–Kevermes SE
Gerlai SE–Aletea LE

Timișoara–Steaua: „E meciul decisiv!”

Finanțatorul Stelei, **Gigi Becali**, încearcă să-i convingă pe jucătorii din Ghencea de importanța meciului din deplasare cu Poli Timișoara, din etapa a 23-a, care va avea loc sâmbătă, 2 aprilie.

„Dacă vom câștiga la Timișoara, putem să mai

sperăm la primele două locuri. Dar dacă nu câștigăm ne luăm adio de la Champions League. Acesta e meciul decisiv pentru noi, pentru că Timișoara are un avans foarte mare și doar în meciurile directe mai putem recupera diferența. Și egal dacă facem,

pierdem locul 2”, a spus Becali la GSPTV.

Finanțatorul echipei din Ghencea a analizat și prestația atacantului brazilian **Maicon de Oliveira**, după ce acesta a marcat două goluri în amicalul cu Dacia Chișinău, amical câștigat de echipa din Ghencea cu 4-0.

„E prea devreme să vorbim despre Maicon. E cert că are calitate, e tehnic, dar deocamdată mai are nevoie de timp. Mi-a plăcut cum s-a descurcat, dar decizia titularizării sale lui îi revine lui Cîrțu”, a mai spus Becali.

Meciul Poli Timișoara–Steaua, din etapa a 23-a a Ligii 1, se va desfășura sâmbătă, de la ora 19.30, ora României. Partida va fi transmisă în direct de Digisport și liveTEXT pe GSP.RO.

TVR 1

Luni 4 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Supermarket de divertisment 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Prim plan 21.00 Serial. Anatomia lui Grey 22.10 Replay.

Marti 5 aprilie

6.00 Telegiurnal matinal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Ne vedem la TVR 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Pro patria (R) 15.00 Kronika. Emisiune în limba maghiară 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Cu ochii'n 4 20.40 Fotbal: Real Madrid-Tottenham Hotspur.

Miercuri 6 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă 10.00 Rezumatele zilei 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Mai aproape de tine 14.30 Oameni ca noi 15.00 Conviețuiri 16.00 Perechea potrivită 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Cu ochii'n 4 20.40 Fotbal: Barcelona-Sahtior Donetsk.

Joi 7 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.00 Garantat 100% 10.00 Rezumatele zilei 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 13.00 Telegiurnal 13.45 Interes general 14.30 Emisiune în limba germană 17.00 Telegiurnal 17.25 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 Judecă tu! 21.10 Film. Ferma din Iowa 23.00 Serial. CSI-Crime și investigații.

Vineri 8 aprilie

6.00 Telegiurnal 8.00 Serial. Dovadă de iubire 9.10 Întrecerea anilor 11.00 Folclor 11.40 Serial. Legende de palatului: concubina regelui (R) 13.00 Telegiurnal 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Parlamentul României 16.00 La vie en rose 17.00 Telegiurnal 17.30 Serial. Legende de palatului: prințul Jumong 19.00 Telegiurnal 20.00 O dată'n viață 22.10 Film. Câinele și pisica 23.35 Film. Arșița.

Sâmbătă 9 aprilie

6.00 Omul și timpul. Documentar (R) 7.00 Semne 7.30 Zestrea românilor (R) 8.00 Desene animate 9.00 Serial. Hannah Montana 9.35 Televiziunea copiilor 11.00 Pro patria 11.30 Europa mea 12.00 Fără frontiere 13.00 Telegiurnal 13.30 Desene animate 14.00 O dată'n viață 16.00 Dusseldorf, venim! 17.50 Telegiurnal 19.00 Telegiurnal 20.00 Întrecerea anilor (I) 21.00 Întrecerea anilor (II) 22.00 Profesioniști...cu Eugenia Vodă (R) 23.10 Film. Regina bandiților.

Iuliana Tudor
prezintă „O dată'n viață”

Duminică 10 aprilie

6.00 Desene animate 6.30 Universul credinței 7.30 Universul credinței 8.30 Ca la carte 9.00 Tezaur folcloric 10.00 Viața satului (I) 11.00 Viața satului (II) 12.00 Ultima ediție 13.00 Telegiurnal 13.30 Desene animate 14.00 Folclor 15.00 Supermarket de divertisment 17.00 50 de minute cu Plesu Liceanu 19.00 Telegiurnal 20.10 Film. Cândva, pe aici, trecea un râu. 22.15 Garantat 100%.

TVR 2

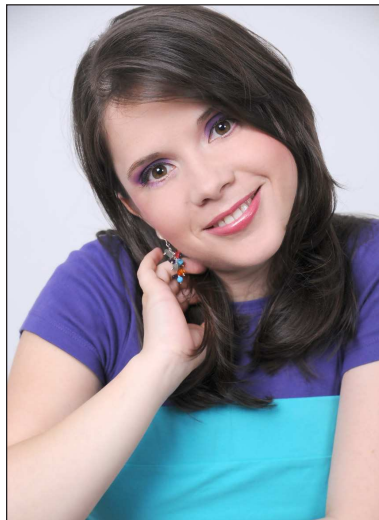

Luni 4 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Descurcă-te singur! (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.35 Serial. Starhunter.

Marti 5 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.00 Serial. Starhunter.

Gabriela Onea
la „ABC... De ce?”

Miercuri 6 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.35 Împreună în Europa 14.30 Face toți banii (R) 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 La mustață. Show live 21.00 Ora de știri 22.00 Frăția vinului 22.35 Serial. Starhunter.

Joi 7 aprilie

7.10 Tonomatul DP 2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Împreună în Europa! 14.30 Tribuna partidelor parlamentare 15.00 Serial. Miracole (R) 16.00 Telegiurnal 16.30 Confesiuni 17.30 Serial. Familia Simpson 19.00 Serial. Regele Qian 20.00 Arena leilor 21.00 Ora de știri 22.00 Film scurt pe 2.

Vineri 8 aprilie

7.10 Tonomatul DP2 9.00 Serial. Miracole 10.00 Confesiuni (R) 11.00 Telegiurnal 12.30 Bucătăria lui Jamie 13.00 ABC...De ce? 13.30 Azi despre mâine. Documentar 13.55 Gimnastică. Campionatul European 2011. 17.00 Idei strălucite 17.30 Serial. Familia Simpson 18.00 Ora de business 19.00 Gimnastică 21.20 Telegiurnal 22.00 Unora le place... cu Florian Lungu și Mike Godoroja.

Sâmbătă 9 aprilie

7.00 Arhitecturi. Documentar 8.00 Fii în formă! 8.30 Auto-mania 9.30 Supraviețuitori în jungla urbană (R) 10.00 Liber pe contrasens 11.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 12.00 Frăția vinului (R) 12.35 Atenție, se cântă! 13.25 Gimnastică 15.15 Telegiurnal 15.30 Gimnastică 16.35 Cirque du Soleil: Corteo 17.30 Pașaport de România 19.10 Film. Jaful perfect 21.00 Ora de știri 22.00 Timpul chitarelor 23.00 Serial. Hotel Babylon.

Duminică 10 aprilie

7.00 Pașaport de România (R) 8.00 Descurcă-te singur! 9.00 Hobbyceuri 10.00 Pescar hoinar 10.30 Motomagia 11.00 Magazin UEFA 11.30 Jamie Oliver: Călătorii culinare 12.00 Super-gadgeturi. Documentar 13.30 Gimnastică 15.20 Telegiurnal 15.45 Gimnastică 17.00 D'ale lu' Mitică 18.00 Top cut 18.30 Pe picior mare 19.10 Film. Ai toată viața înaintea 21.00 Ora de știri 22.00 Acadeaua.

O VOCE ROMÂNEASCĂ

Viața și tradițiile românilor din Ungaria

4 APRILIE, LUNI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Montaj de muzică populară 17.55: Încheiere

5 APRILIE, MARTI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: „Din 4 colțuri ale lumii” 17.55: Încheiere

6 APRILIE, MIERCURI (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

7 APRILIE, JOI (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.30: Nota săptămânii semnată de Edda Illyés 17.40: Revista presei 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

8 APRILIE, VINERI (Anamaria Brad)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Știri, date meteo 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Sport 16.30: Reportaje, interviuri 17.00: Știri, date meteo 17.10: Reportaje, interviuri 17.50: Interviul zilei (reluare) 17.55: Încheiere

9 APRILIE, SÂMBĂTĂ (Iulia Kaupert)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: Programul bisericilor ortodoxe și al adunărilor baptiste 16.15: Evenimente calendaristice 16.25: Pe undele Europei – emisiune euroregională realizată de studiourile de radio din Seghedin și Timișoara 17.25: Stele de cinci stele – emisiune de muzică ușoară 17.55: Încheiere

10 APRILIE, DUMINICĂ (Adam Bauer)

16.00: Introducere, cuprins 16.05: „În lumea credinței” – emisiune religioasă 17.00: Sinteza știrilor săptămânii 17.10: Retrospectiva săptămânii (spicuiri din interviurile și reportajele difuzate pe parcursul săptămânii) 17.55: Încheiere

(Nu răspundem pentru eventualele modificări în programele radio!)

Emisiunea radiofonică în limba română este difuzată zilnic între orele 16.00–18.00, pe undele medii cu frecvențele de 1188 kHz și 873 kHz.

Ecranul nostru

miercuri, 6 aprilie 2011 (m1 ora 14.06)
Reluare: vineri, 9 aprilie 2011 (m2 ora 9.25)

Programul prevăzut pentru săptămâna viitoare:

În Cenadul Unguresc de mai multe secole trăiesc împreună maghiari, sârbi, români și țigani. Satul prezintă curiozitate și datorită componenței sale religioase. Aici funcționează două biserici ortodoxe, una sârbească și una românească, dar mai există și o biserică reformată, una catolică și o casă de rugăciune baptistă. Naționalitățile și confesiunile creștine sunt prezente și în cadrul familiilor din sat. În familia Suciu, soțul Vasile este ortodox, soția sa Maria este baptistă, iar fiul lor Ioan a îmbrățișat religia catolică. În asemenea condiții cum este posibilă conviețuirea? Cum își poate păstra fiecare religia? La aceste întrebări am căutat răspuns, atunci când am filmat la familia Suciu. Realizator: Aurel Becan

Cazare ieftină la Centrul Cultural Românesc din Jula

Liceul „N. Bălcescu”, Școala Generală și Căminul de Elevi din Jula funcționează într-o clădire impozantă. Instituția oferă cazare la nivel superior.

În cadrul centrului dispunem de 5 camere de oaspeți cu câte 2 paturi și 5 camere cu câte 3 paturi. Acestea pot fi închiriate pe parcursul întregului an. Fiecare cameră are baie separată și un mic balcon.

Contacte și informații:

e-mail: romiskgvula@freemail.sulinet.hu
telefon: +36/30-692-7359

ECRANUL NOSTRU pe Internet: www.mtv.hu

Pizzeria și Pub-ul „Casa Nostra” din Chitighaz, piața Principală (Fő tér) nr. 10

Deschis: de marți până duminică între orele 16.00–22.00. Luni închis.

Vând teren îngrădit pentru construcții la Jula, lângă poiana Dürer, într-o zonă rustică în dezvoltare, potrivit pentru întreprinderi turistice. Terenul are o suprafață de 10.444 m². Contact: +36-70/701-9286.

Bancul Săptămânii

Ardeleanul, ajunge cu Dacia la o benzinărie. Neavând prea mulți bani la el, îl întreabă pe vânzător:

A: Cât costa litrul de benzină?

V: 6 RON

A: Dar o picătură de benzină cât costă?

V: Păi... cât să costă? O picătură?! Nu costă nimic!

A: Atunci picurați-mi și mie 20 de litri în rezervor!

Primirea suveranilor României la Bichișciaba

Primarul orașului Bichișciaba oferă Regelui Ferdinand pâine și sare

Regele Ferdinand al României la Bichișciaba

Războiul româno-maghiar din anul 1919 a lăsat urme în conștiința publică din ambele țări, având interpretări și urmări multiple. Pe de o parte, românii au susținut că a fost vorba de o acțiune aprobată la nivel internațional pentru

pericolul bolșevic. Pe de altă parte, maghiarii au perceput ocupația română ca pe o umilință și au vrut să demonstreze că a fost vorba de un jaf. Românii au susținut că rechizițiile din Ungaria, în 1919, nu au reprezentat altceva decât despăgubiri

anti-românești din cadrul Kominternului.

Din timpul acestui război au rămas imagini care demonstrează că ocupația românească nu a însemnat dezlănțuirea unei barbarii. Un exemplu în acest sens este constituit de imaginile

Regele Ferdinand I discutând cu Iuliu Maniu și generaliile Prezan, Mărdărescu și Panaitescu la Bichișciaba

În așteptarea începerii defilării trupelor române la Bichișciaba

eliminarea pericolului bolșevic, reprezentat de regimul lui Béla Kun de la Budapesta. S-au păstrat procesele verbale ale Guvernului britanic, în care Winston Churchill cerea ca armata României să fie aprovizionată neîntârziat cu muniție pentru a elimina

pericolul bolșevic. Pe de altă parte, maghiarii au perceput ocupația română ca pe o umilință și au vrut să demonstreze că a fost vorba de un jaf. Românii au susținut că rechizițiile din Ungaria, în 1919, nu au reprezentat altceva decât despăgubiri

anti-românești din cadrul Kominternului. Din timpul acestui război au rămas imagini care demonstrează că ocupația românească nu a însemnat dezlănțuirea unei barbarii. Un exemplu în acest sens este constituit de imaginile

un român, înrolat de partea bolșevicilor, care a făcut apel la românii de dincoace să se predea. Uimiți, românii nu știau ce să răspundă – tocmai se aflau în cursul pregătirii unui purcel la jăratec. Până la urmă, un caporal român s-a ridicat și a răspuns. Românul bolșevic a început să îi țină o lungă teorie despre lupta de clasă și victoria comunismului, cerându-i să îi aresteze pe ofițeri și să se predea. Caporalul a răspuns că la ei toți sunt bolșevici și că pe ofițeri i-au alungat de mult, iar dacă maghiarii vor să se convingă nu au decât să vină la ei. Românul bolșevic,

însoțit de doi maghiari au sărit într-o barcă și au trecut Tisa în grabă, doar pentru a se trezi în fața ofițerilor români care râdeau de naivitatea lor și se minunau de iscusința caporalului. Cei trei bolșevici îngălbeniți de spaimă credeau că vor fi executați sau luați prizonieri și făceau apel la onoarea românilor. Până la urmă au fost ospătați și trimiși la trupele lor cu rugămintea să abandoneze lupta. Din păcate, acest episod nu a avut urmări și în luptele ce au urmat nu se mai știe cine a scăpat cu viață. Războiul este trist întotdeauna...

George Damian, București

Regele Ferdinand I și Regina Maria asistă la momentul trecerii Tisei de către trupele din divizia 2, 13 august 1919

Regele Ferdinand I decorează soldați în piața centrală a orașului Bichișciaba

FOAIA
românească
1 aprilie 2011
www.foaia.hu

Săptămânal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă și cărți „NOI”. Director: Eva Iova. Colectiv redacțional: Rita Păcșas, Anca Liana Butar, Ana Cioca Czesznak. Tehnoredactor: Ioan Ruja. Editura și redacția: 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8., CP 95. Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152, E-mail: foaia@foaia.hu, Editor responsabil: Dr. Ioan Ciotea, președinte, Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Jula, str. Gh. Doja nr. 8. Internet: www.romanul.hu, uniunea@romanul.hu. Tiparul: Schneider Nyomda Kft, 5700 Jula, str. Károlyi M. nr. 7. Index: 25291. ISSN 1418-8341. Abonamente la Foaia românească în județele Bács-Kiskun, Bichiș și Csongrad se efectuează la oficiile poștale, iar în celelalte județe la adresa redacției atât personal, cât și prin cec poștal. Abonamentele pe anul 2011: 3 luni 1050 forinți; 6 luni 2100 forinți; 1 an 4200 forinți. Apariția publicației este asigurată de Baza Administrativă „Wekerle Sándor”.